AZTAG
JOURNAL ARMÉN. QUOTIDIEN
B. P. 587
BEYROUTH, Liban
Directeur-Propriétaire
HAIG BALIAN

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳԻՆ
ՍՈՒՐԻԱ տար. 550, 6 ամսուան 300 Ս. Դ.
ԱՐՏԱՍԱՀՄ. տրկ. 7, 6 ամսուան 4 տոլար

ԱԶԴԱԿ
ՕՐԱԹԵՐԹ
ԱԶԳԱՅԻՆ, ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ, ԳՐԱԿԱՆ ԵՒ ՏՆՏԵՍԱԳԻՏԱԿԱՆ

ازتــاك
جريدة سياسية ادبية اقتصادية حرة

ԵՐԵՔՇԱԲԹԻ ԱՊՐԻԼ 25 1933
ԳԻՆԸ ՀԱՏԸ 2.50 Ս. Դ.

Է ՏԱՐԻ | Ամէն առաւօտ պէտք է ըլլայ բոլորիս սեղանին հացին | Տնօրէն — Խմբագիր՝ ՀԱՅԿ ՊԱԼԵԱՆ | Չհրատարակուած ձեռագիրները չեն վերադարձուիր | Թիւ 34 (872)

ՀԱՅՐ ԱԲՐԱՀԱՄԻ
ՅՈՒՂԱՐԿԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆՆ ու ԹԱՂՈՒՄԸ
ՀԱՄԱԺՈՂՈՎՐԴԱՅԻՆ ՄՐՏԱԲՈՒԽ
ՅԱՐԳԱՆՔ ՄԸ ՎԵԹԵՐԱՆ ՀԱՅՈՒՆ
Բազմահազար ժողովուրդ հետեւեցաւ դագաղին մինչեւ գերեզմանատուն

23 Ապրիլ կէսօրէ յետոյ ժամը 2էն առաջ արդէն բազմութիւնը սկսեր է տեղ գրաւել հայոց Ս. Նշան եկեղեցիին ներսը, բակին մէջ և մօտակայ հրապարակներուն ու փողոցներու վրայ։

Ժամը արդէն մէկին՝ խուռներամ բազմութիւն մը հաւաքուած է Ամերիկեան հիւանդանոցը ուր քանի մը օրէ ի վեր կը գտնուէր Հայր Աբրահամի մարմինը։ Հոն հանգուցեալ ընկերոջ Աւետիք Սահակեանի միակ զաւկին Սուրիկի, և Տիկին Մայր Աբրահամի և այս վերջնոյն մօր ներկայութեամբ տեղի ունեցաւ առաջին մեռելական արարողութիւնը, որմէ վերջ դագաղը ձեռամբարձ, եռագոյնով ծածկուած բերուեցաւ եկեղեցի։

Ժամը 2.30ն է։ Մահուան զանգակը կ'սկսի հնչել հատ հատ, երկա՜ր։ Երբ դագաղը Ս. Նշան եկեղեցիի բակէն ներս բերին, «Հայ Քնար» նուագախումբը սկսաւ «Մեր Հայրենիք»ը հնչեցնել և հայ արիները երկշարք, բարեւի էին կեցած։

Ջերմաջերմ արեգակ։ Ծովը խաղաղ, հեռո՜ւն։ Դիմացը Լիբանանի ձիւնակատար լեռները, որոնք կը յիշեցնէին մեր Մասիսն ու Արագածը։ Ու խորհիլ, որ Ապրիլեան մեր մեծ եղեռնի տարեդարձը կ'ապրինք այս օրերս։ Ու մտածել, որ Հայր Աբրահամն է մեռեր այսօր, անպուճական հայը, Հայաստանի Հանրապետութեան անդրանիկ խորհրդարանի առաջին նախագահը։

Յուղարկաւորութեան տխուր արարողութիւնը կը կատարուի նախագահութեամբ Կարօեան Սրբազանի՝ շրջապատուած բազմաթիւ եկեղեցականներով, քահանաներով։ Հո՛ն է ամբողջ հայ ժողովուրդը և իր լաւագոյն մտաւորականութիւնն ու երիտասարդութիւնը։

Եկեղեցական արարողութիւններէն յետոյ իսկոյն թափօրը կը կազմուի։ Դագաղին կը հետեւին ներկայացուցիչները զանազան ընկերակցութեանց, ազգային, կուսակցական և մշակութային կազմակերպութեանց։ Հայ Ճեմարանի և ազգ. բոլոր վարժարաններու երկսեռ ուսանողութիւնն ու աշակերտութիւնը ճամբուն երկու եզերքներէն կը յառաջանայ ծանր, շարք շարք, Հ. Մ. Ը. Մ.ի սկաուտական խումբերը իրենց համազգեստներով, դրօշակներով։ Կառավարական խումբ մը ոստիկան զինուորներ. եւ ուրիշներ, և ուրիշներ...

Թափօրը ճամբայ կ'ելլէ ժամը 3ին և քաղաքին լայն ու երկար փողոցներէն անցնելով, Շոբէնի մահերգով ու եկեղեցական երգերով, խաչերով և խաչվառներով կը հասնի, 1.30 ժամէն աւելի քալելով, հայոց գերեզմանատունը։

Կեցած են բոլոր հանրակառքերը։ Օտար հանդիսատեսներու բազմութիւնը՝ թիւ և համար չունի։ Բուն դագաղին հետեւողները, «ծովածաւալ»էն աւելի ովկիանածաւալ կարելի է ըսել։ Անոր մէկ ծայրը Պուրճի հրապարակն է դեռ, իսկ միւս ծայրն ալ արդէն գերեզմանատան մուտքն է հասեր։ Այսպիսի յուղարկաւորութիւն, այսպիսի թափօր, այսպիսի բազմութիւն՝ յիշեցնել տուաւ մեզ Սիմէօն Զաւարեանի թաղումը, Պոլսոյ մէջ։

Թէև բուն թիւը յուղարկաւորներու կարելի չէ ճիշդ ըսել, բայց ան կը հասնէր մօտաւորապէս 5000ի։

ԳԵՐԵԶՄԱՆԱՏԱՆ ՄԷՋ

Ծաղկաբոյր և ծառազարդ գերեզմանատան մէջ թափօրը ի վերջոյ կանգ առաւ....։ Հայր Աբրահամի դագաղին վրայ առաջին անգամ խօսեցաւ ընկեր Արամ Սահակեան (Լութեր), Դաշնակցական երիտասարդութեան կողմէ։

Յետոյ ընկերներ, յեղափոխական և ազգային երգերով, դագաղը առաջնորդեցին, տարի մ'առաջ մեռած ընկեր Աւետիք Սահակեանի որդւոյն՝ Արմիկի շիրիմին կողքին փորուած փոսը։ Հոն ընկեր Խոսրով Թիւթիւնճեան յուզիչ դամբանական մը խօսեցաւ։ Ժամը 5.30ն է արդէն։

Ընկերներ Նիկոլ Աղբալեան և Հայր Աբրահամի որդին Սուրիկ Սահակեան իբր սգակիրնիր՝ ընդունեցին բոլոր ներկաներու ցաւակցութիւնները գերեզմանատան մէջ։

Պէտք է աւելցնել, որ թէ՛ եկեղեցիին մէջ, թէ՛ ճամբուն վրայ և թէ գերեզմանատան մէջ յուղարկաւորութեան թափօրին և ընդհանուր բազմութեան կարգապահութիւնը կատարեալ էր։

Խօսուած դամբանականներու ամփոփումը պիտի տանք առանձին։

Ընկեր Հայր Աբրահամի այս մեծաշուք, կարգապահ յուղարկաւորութիւնը մասնաւորապէս թողուց խորունկ և լաւ տպաւորութիւններ օտարներուն վրայ, որոնք ընդունելով որ դեռ այդպիսի յուղարկաւորական հանդիսութիւններ չէ տեղի ունեցած Պէյրութի մէջ։ Ընդունեցին և գնահատեցին հայ ժողովուրդը որ գիտէ բարձրացնել յիշատակը բոլոր անոնց, որոնք կ'աշխատին և կը տառապին իրենց ամբողջ կեանքի ընթացքին, յանուն հայ բազմատանջ և կորովաշատ ժողովուրդին և Հայաստան աշխարհի ազատութեան և անկախութեան համար։

ԵՐԵՒԱՆԸ ԿԸ ՓՈԽԷ ՆԱԵՒ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՏԱՌԵՐՈՒ ՁԵՒԸ
ԻՆ՞Չ ԹԵՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ ՈՒՆԻՆ ՆԵՐԿԱՅ ՏԱՌԵՐԸ
եւ ի՞նչ օգուտներ առաջ պիտի գան փոխուելով

Երեւանը նորէն գործի վրայ է։ Պատօն տրուած է մասնագէտներու, որպէսզի նոր տառեր մտածեն հայերէնի համար, զանոնք աւելի մօտեցնելով լատինական տառերու ձեւերուն։ Վերջին թղթաբերով ստացուած «Խորհրդային Հայաստան»ի Մարտ 30ի թիւին մէջ հրատարակուած են այս մասին ակադեմիկոս Ն. Մառի եւ մասնագէտ Լ. Ծաղուպեանի տեսակէտները։ Հրատարակուած են նաեւ բարեփոխուած տառերու նմոյշներ, որոնց մէջ տիրապետող է լատինական տառերու գիծը։ Ստորեւ մեր ընթերցողներուն կը ներկայացնենք Լ. Ծաղուպեանի յօդուածը, ուր ցոյց կը տրուի հայերէն ներկայ տառերու թերութիւնները ու յարուցած դժուարութիւնները, ինչպէս նաեւ որդեգրելի նոր տառերու օգուտները։ ԽՄԲ.

Հայկական տառերի բարեփոխութեան խնդիրը վաղուց է, որ զբաղեցնում է ընթերցողների և հրատարակչական մարմինների միտքը։

Այդ տառերն իրենց ներկայ ձեւով խոշոր թերութիւններ ունեն, ընթերցողը յաճախ շփոթում է ա, ու, ա—բ, բ—գ, դ, զ, ղ—յ, ց, տառերը՝ շնորհիւ դրանց մազային գծերի աննօրմալութեան յաճախ էլ շփոթութիւն են առաջացնում Զ, Ջ, Փ. գլխատառերը։

Տպագրութեան միջոցին շատ տառեր ենթակայ են շուտ կոտրելու՝ շնորհիւ իրենց աննօրմալ պոչերի և մազային գծերի, դրա հետեւանքով էլ դժուար են զանազանւում իրարից ու դառնում դըժուարընթեռնելի. բացի դրանից իրենց պոչերի ու մազային գծերի հեշտութեամբ կոտրուելու պատճառով, տառերը շուտ են ենթարկւում ամօրթիզացիայի, որից հսկայական գումարներ ենք կորցնում։

Ներկայումս ամենակատարելագործուած տառերը համարւում են լատինականները, որոնք ունեն 400 տարուայ մշակման պատմութիւն և որոնք մշակուած են ու յաճախակի մշակւում են թէ գծա—նկարչութեան և թէ դասաւորութեան տեսակէտից։ Ռուսական տառեր. եւս լատինականի փորձի հիման վրայ, մինչ վերափոխւում են—հին ձեւերը վերացւում են և աւելի կատարելագործուած թողնւում։

Օգտուելով լատինական տառերի փորձից, մենք աշխատել ենք հայկական տառերի գծերն ու դասաւորութիւնը մօտեցնել լատինականին։

Ընդհանրապէս բոլոր տառերը դասաւորուած են լինում չորս գծերի մէջ եւ բաժանւում են չորս հիմնական մասերի։

Առաջին կարգի տառերը տեղաւորուած են չորս լրիւ գծերի մէջ, երկրորդ կարգի տառերը՝ վերևի երեք գծերի մէջ, երրորդ կարգի տառերը՝ միջին երկու գծերի մէջ, չորրորդ կարգի տառերը ներքևի երեք գծերի մէջ։

Հայկական տառերը, ըստ վերոյիշեալ կարգի, իւրաքանչիւր 1000 տառի մէջ հանդիպում են հետեւեալ չափով.

Առաջին կարգի տառերը հանդիպում են 180 անգամ։

Երկրորդ կարգի տառերը հանդիպում են 260 անգամ։

Երրորդ կարգի տառերը հանդիպում են 300 անգամ։

Չորրորդ կարգի տառերը հանդիպում են 260 անգամ։

Իսկ լատինական տառերի միջին շրջանառութիւնը հետեւեալ պատկերն ունի.

Առաջին կարգի տառերը 1000ի մէջ հանդիպում են 10 անգամ։

Երկրորդ կարգի տառերը 1000ի մէջ հանդիպում են 200 անգամ։

Երրորդ կարգի տառերը 1000ի մէջ հանդիպում են 60 անգամ։

Ինչպէս տեսնում ենք, միջին երկու գծերի մէջ գտնուող մեր տառերը շրջանառութեան մէջ կազմում են 30 տոկոսը իսկ վերևի ու ներքևի գծերի մէջ գըտնուողները՝ 70 տոկոսը, և այդ հանգամանքը խանգարում է աչքերին՝ տառերն անմիջապէս ընդգրկելու և արագ կարդալու։

Սակայն լատինական տառերը հակառակ պատկերն են ներկայացնում։ Դրանցից միջին երկու գծերի մէջ գտնըւողները կազմում են շրջանառութեան 70 տոկոսը, իսկ վերևի և ներքևի գծերի մէջ գտնուողները 30 տոկոսը, որպիսի հանգամանքը կանոնաւոր տեսք է տալիս տառերին և դարձնում դիւրընթեռնելի։

Եւրոպական տպագրութեան մէջ ամենաշատ գործածւողը (մօտ 70 տոկոս) 8 փունթօ տառերն են, իսկ մեն 8ը փոխարինում ենք 10ով, որովհետեւ մեր տառերի բունը փոքր է և նրանք անկանոն դասաւորութիւն ունեն։ Տպուածը դիւրընթեռնելի դարձնելու համար, մենք ստիպուած ենք լինում աւելի խոշոր տառեր գործածել, որը նոյնպէս նիւթական մեծ կորուստ է պատճառում։ Այս նոր մշակուած տառերը, իրենց խոշորութեամբ հանդերձ, համեմատած մինչ այժմ գործածւող տառերի հետ, տալիս են միջին հաշւով մօտաւորապէս 15 տոկոս խնայողութիւն, իսկ երբ այս նոր տառերի 10 փունթօ բարձրութիւնը կրճատում ենք և յարմարեցնում 8ին, թողնելով իր նախկին լայնութիւնը, ստանում ենք լայն բնոյթի եւրոպական 8 փունթօյի չափ տառ, որն աւելի դիւրընթեռնելի է, քան մեր ներկայ 10 փունթօնոց տառը և ազատօրէն կը փոխարինի վերջինիս, տալով միաժամանակ մօտաւորապէս 35 տոկոս խնայողութիւն իսկ երբ միևնոյն 10 փունթօնոց նոր տառը յարմարեցնում ենք 8ին և լայնութիւնից 10 տոկոս պակասեցնում ենք, ստացւում է մօտաւորապէս 45 տոկոս խնայողութիւն։

Այսպէսով մենք կ'ունենանք երկու բնոյթի տառեր՝ միևնոյն փունթօներով. այսինքն 8 փունթօ լայն և նեղ տառ, ինչպէս լինում է բոլոր եւրոպական այբուբեններում։ Նեղ բնոյթի տառերը կը տեղաւորուի ներկայումս տպագրւող թերթերում։

Հէնց մեր ներկայումս գործածւող տառերի անհամաչափ բնոյթն է պատճառը, որ ռուսական թերթերից արտատպւող նիւթերը մեր թերթերում համարեա կրկնակի տեղ են բռնում։

Պետհրատի Երևանի տպարանում ներկայումս տպագրւում է տարեկան 8,800 մամուլ. որի 4,400 մամուլը կազմում են թերթերը, իսկ միւս 4,400 մամուլը՝ գրքեր ու պլօշիւրներ. թէ թերթերի և թէ գրքերի պահանջը տարէց տարի աւելանում է։

Մեր տառերի վերոյիշեալ բնոյթի պատճառով, միայն «Խորհրդային Հայաստան» թերթը ունենում է 35—40 տոկոս կորուստ, որով հաւասար է մօտ մէկուկէս էջի։

Գրքերի ու պլօշիւրների 70 տոկոսը ենթակայ է եւրոպական 8 փունթօ տառով շարուելու, որն անում է 3,080 մա-

(Շար. Բ. էջ՝ Ա. Սիւնակ)

Յուղարկաւորութեան կը մասնակցէին Սուրիոյ և Լիբանանի բոլոր քաղաքներու և շրջաններու պաշտօնական ներկայացուցիչները, յանձին հետեւեալ անձնաւորութիւններուն։

Հալէպ՝ Հրաչ Փափազեան (Սուրիոյ երեսփոխանական ժողովի անդամ), Անտիոք եւ Սուէտիա՝ Մովսէս Տէր Գալուստեան (երեսփոխան նոյն շրջանի), Դամասկոս՝ Տոքթ. Լեւոն Փոթուքեան, Լաթաքիա՝ Պագար Զարըք, Զահլէ՝ Յարութիւն Ալթունեան, Սայտա՝ Ստեփան Փափազեան եւայլն։

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԿԱՑՈՒԹԻՒՆԸ ՍՈՒՐԻՈՅ ՄԷՋ
Ազգայնականները կը քաշուին դահլիճէն եւ խորհրդարանէն
ԲՈՒՌՆ ՄԻՋԱԴԷՊ ՄԸ ԵՐԵՍՓ. ԺՈՂՈՎԻՆ ՄԷՋ
Ժողովը կը յետաձգուի հինգշաբթի օրուան
[Սեփական Թղթակցութիւն]

«Ազդակի ընթերցողներուն ծանօթ է Սուրիոյ մէջ ստեղծուած վերջին կացութիւնը, ազգայնականներու համագումարին կողմէ տրուած որոշումներու հետեւանքով։ Ազգայնականներու Դամասկոսի համագումարը, որ տեղի ունեցաւ երկու շաբաթ առաջ եւ իր աշխատանքները վերջացուց ամսոյս 20ին, անսպասելի որոշումներ տուաւ։ Երկու նախարարները եւ իրենց կողմնակիցները պարտաւորուեցան, տեղի տալով հիւսիսային Սուրիոյ ազգայնական լիդր Իպրահիմ պէյ Հանանօի պնդումներուն։

Պաշտօնական յայտարարութիւնը, որ մամուլին յանձնուեցաւ Հաշիմ պէյ Աթասիի եւ Իպրահիմ պէյ Հանանօի կողմէ ստորագրուած, կ'արգիլէր ոեւէ գործակցութիւն կառավարութեան հետ եւ անվստահելի կը նկատէր ներկայ խորհրդարանը։ Հետեւաբար ազգայնական տասը երեսփոխաններ կ'արգիլուէին մասնակցելէ խորհրդարանի նիստերուն։ Իսկ ելեւմտական եւ արդարութեան նախարարները, նախ քան այդ պաշտօնական յայտարարութեան մամուլի յանձնուիլը, արդէն ներկայացուցած էին իրենց վերջնական հրաժարականները։

Ինչպէս գրուեցաւ օրէ մը առաջ, ազգայնականները իրենց այս ընդդիմադիր դիրքը կը պատրուակէին սուրիական միութեան ծրագրին անտեսուելովը՝ Ֆրանսացիներու կողմէ։ Ամսոյս գրոյցներ շրջան ըրին քաղաքիս մէջ, որոնց համաձայն Ճէմիլ Մէրտէմ պէյ եւ Իպրահիմ պէյ Հանանօ հակառակ կարծիք ունեցած են եւ երկար պայքարներէ վերջ պարտուած։ Ազգայնական նախարարները կողմնակից են եղած բանակցութեանց շարունակումին, մինչեւ որ համաձայնութեան եզր մը գտնեն։ Սակայն համագումարը մերժած է նախարարներու տեսակէտները եւ վճռականօրէն որոշած գործակցութեան արգիլումը։

Գործադրուեցաւ շուտով համագումարի որոշումը։ Անցած ուրբաթ և շաբաթ օրեր քաղաքը խառնակ վիճակ մը ունէր։ Ցուցարարներու թափօրը հրապարակներու վրայ և փողոցներու մէջ «անկցի խորհրդարանը» կը պոռար և յաճախ բախումներ կ'ունենար ոստիկաններու հետ։

Ուրբաթ օր, կէսօրուան «նամազ»էն վերջ, Էմէվի մզկիթին մէջ խռնուած էր ծովածաւալ բազմութիւն մը հաւատացեալներու։ Աղօթքէն վերջ երբ ժողովուրդը հաւաքուած էր բակին մէջ, քանի մը գրգռիչ ճառեր խօսուեցան, հրաւիրելով ժողովուրդը պայքարի։ Հոն եւ ճառախօսները «անկցի կեցցէ» ժողովրդապետալով վերջացուցին իրենց գրգռութիւնները։ Ամբոխը դուրս ելաւ անկէ հսկայ թափօրներ կազմած և ուղղուեցաւ Իսմէթ պանդոկը, ուր իջեւանած էր Իպրահիմ պէյ Հանանօ։ Ցուցարարներու փափաքին վրայ դուրս եկաւ Հանանօ պէյ և շնորհակալութիւն յայտնելէ վերջ իրենց հանդէպ ցոյց տրուած վստահութեան համար, ի պատասխան «անկցի խորհրդարանը» աղաղակներուն ըսաւ. «Երբ դուք այդպէս կ'ըսէք, այդէն այդ խորհրդարանը չի կրնար գոյութիւն ունենալ և պէտք չէ գոյութիւն ունենայ»։ Իպրահիմ պէյ թելադրեց ցրուիլ և վստահ ըլլալ որ ազգայնական լիդրերը պիտի ընեն ինչ որ ծրագրած են ժողովուրդի օգտին համար։

Ցուցարարները սակայն չցրուեցան և քալեցին դէպի Սալիհիէ թաղը և կանգ առին խորհրդարանի շէնքին առջեւ «անկցի խորհրդարանը» պոռալով։ Սակայն շուտով ոստիկանական ուժեղ միջամտութիւն տեղի ունեցաւ, առիթ տալով բախումներու։ Ոստիկանները ստիպուեցան փայտեր գործածել ցրուելու համար ցուցարարները, իսկ այս վերջինները քարեր։ Ի վերջոյ օգնութեան փութացող նոր ուժերու շնորհիւ, ցրուեցան ցուցարարները։ Չորս հոգի ձերբակալուեցան։ Շուկաները կէս օրէ վերջ բոլորովին փակ էին։

Շաբաթ օր, կէսօրէ առաջ ժամը 10ին, խորհրդարանը պիտի բացուէր։ Բոլոր երեսփոխանները եկած էին։ Սակայն տր ի բողոք, առաւօտէն արդէն ամբողջ քաղաքը գոց էր և Հալէպէն, Հոմսէն, Համայէն եկող հեռագիրներն ալ ցոյց կու տային որ բողոքը տարածուած է այդ շրջաններու մէջ ալ և ամէն կողմ գոց կը մնայ։

Շաբաթ առտու, քաղաքը պաշարման վիճակի մէջ էր։ Հրապարակներու վրայ և փողոցներու անկիւնները Ֆրանս. զինուած ուժեր, զրահապատ ինքնաշարժներ և գնդացիրներ կ'սպասէին։ Խորհրդարանի շէնքին առջեւ կարեւոր ուժեր տեղաւորուած էին։ Քաղաքը շղթայի մէջ առնուած էր Ֆրանս. զինուորներու կողմէ։ Ճաշարանները անգամ փակ էին։

Ժամը 10ին սկսան երեսփոխանները հաւաքուիլ խորհրդարանի շէնքը։ Ազգայնական երեսփոխաններէն ոչ մէկը ներկայ էր։ Երկու ուրիշ երեսփոխաններ Նէսիպ էլ Պէյլանի և Ապուլհոտա Հասիպի եւս բացակայեցան։ Ժամը 11ին, ժողովի նախագահ Ն. Վ. Սուպհի պէյ Պէրէքէթ բացուած յայտարարեց ժողովը։ 38 երեսփոխաններ ներկայ էին։ Կարդացուեցաւ նախորդ ժողովի արձանագրութիւնը։ Վարչապետ Հաքքը պէյ Ազմ և հանրային շինութեանց նախարար Սելիմ պէյ Ճամպէրթ ներկայ կը գտնուէին։ Վարչապետը խօսք առնելով յայտնեց որ երբ դահլիճի տագնապ յառաջ գայ և նախարարներէն մէկ քանին քաշուին, խորհրդարանը իր աշխատանքները կ'ընդհատէ մինչեւ որ լուծուի այդ տագնապը։ Հաքքը պէյ Ազմ, յայտարարելէ վերջ թէ Ճէմիլ Մէրտէմ պէյի եւ Մազհար փաշայի հրաժարականներուն դեռ պատասխան չէ տրուած հանրապետութեան նախագահին կողմէ, խնդրեց հինգշաբթի օրուան յետաձգել ժողովը։

Հալէպի երեսփոխան Շաքիր Նիյմէթ պէյ խօսք առնելով, վայրկեան մը լռութիւն առաջարկեց հայրենիքի ազատութեան համար զոհուող նահատակներու յիշատակը յարգելու համար, ողջոյններ ղրկեց քաղաքական աքսորեալներուն, ողբաց անգործներու և անօթիներու թշուառ վիճակին համար։ Վերջը, Շաքիր պէյ ցաւ յայտնեց որ բարձր Դամիսէրի յայտարարութիւնները չեն գնահատեր Միութեան ծրագիրը և ըսաւ.

— Դահլիճի չորս անդամներէն երկուքը հրաժարած են, հետեւաբար դահլիճը ամբողջութեամբ գոյութիւն ունենալէ դադրած կը նկատուի. այդ պատճառաւ կը հարցնենք թէ ի՞նչ է հրաժարման պատճառը եւ կուզենք որ ժողովը առանց ընդհատելու իր աշխատանքները շարունակուի, քանի որ շատ կարեւոր և ստիպողական գործեր կան։ Մենք քար չենք, պէտք է գիտնանք թէ ի՞նչ կը կատարուի։ Պէտք էր հրաժարէր վարչապետը այս կացութեան առջեւ. արդեօք հրաժարա՞ծ է։ Դահլիճը, դժբաղդաբար, չի կրնար արժեցնել իրեն յայտնուած վստահութիւնը և ոչ մէկ գործ տեսաւ։ Պէտք է ամբողջութեամբ հրաժարած նկատել այս դահլիճը.

Հաքքը պէյ Ազմ կրկնեց իր առաջարկը, հինգշաբթի յետաձգելու համար ժողովը։

(Շար. Ա. էջի Դ. Սիւնակէն)

մուլ, իսկ դրա 35 տոկոս կորուստը հաւասար է 1,078 ժամուլի։ Եթէ հաշուելու լինենք 3,080 ժամուլի կորուստը, հետեւեալ պատկերը կ'ունենանք, վերցնելով ամէն մի ժամուլն իր 8,800 թիրաժով, գործարանային ինքնարժէքով.—

Թուղթ՝ 200 ռուբլի, տպագրութիւն 40 ռ. պրօցիւրտարում 80ռ.։

Ընդամէնը՝ 320 ռուբլի։

Իսկ 1078 ժամուլը բազմապատկած 320 ռուբլով, հաւասար է 344 960 ռուբլու։

Մեր ղեկավար մարմինները չէին կարող անուշադիր լինել դէպի այս կորուստը հանգամանքը, որը կլանում է հսկայական գումարներ և դրա համար էլ նրանք առաջադրեցին տառերը բարեփոխելու հարցը։

Այս նոր տառերը մշակելիս, մենք ղեկավարուել ենք հետեւեալ սկզբունքներով.

Առաջին՝ աշխատել ենք տառերի պատկերը չփոխել, թողնել նոյնը։

Երկրորդ՝ միջին երկու գծերի տառերի բունը լայնացնել 50 տոկոսով, հաւասարեցնելով լատինականին, որով տառերը դառնում են պարզ, հեշտընթեռնելի։ Այս վերջին հանգամանքի միջև նոյն ժամանակ տպագրութեան միջոցին ապահովւում է տառերի արանքները մրով լցուելուց և հնարաւորութիւն է տալիս տառերը լաւ մաքրելու։

Երրորդ՝ մազային և պոչաւոր գծերը վերացնել ըստ հնարաւորութեան և գրաֆով կանխել տառերի շուտ կոտրուելը։

Չորրորդ՝ երեք մասնանի տառը, որն ամէնից շատ չրջանառութիւն ունի, վերացնել և փոխարինել մէկ մասնանի տառով, որով տպագրութեան միջոցին կ'ունենանք 6 տոկոս խնայողութիւն։

Հինգերորդ՝ մեր 38 գործածւող տառերը ընդամէնը ունեն 6 հատ յատուկ գլխատառ, մնացած 32 գլխատառերը կազմւում են միայն հասարակի մեծացրած ձևը։ Աշխատել ենք վերացնել նոյնպէս այդ 6 տառի զանազանութիւնը եւ ղեկավարուել ընդհանուր սկզբունքներով։

Անշուշտ ներկայ նոր տառերը, որպէս առաջին փորձ, գտնւում են իրենց մշակման ու զարգացման պրօցէսում, և ունեն թերութիւններ, սակայն այդ թերութիւնները աշխատանքի պրօցէսում, հասարակական լայն աջակցութեամբ, հեշտ կը վերացուեն։

Լ. ԽԱՂՈՒԲԵԱՆ

— 1924ին Զուիցերիոյ մէջ 214 սինեմաներ միայն կային, իսկ այս տարի այդ թիւը բարձրացած է 398ի: Ասոնցմէ 80 հատը օրքիկ սինեմաներ են եւ կը գտնուին կառավարութեան հսկողութեան տակ։ Չորս միլիոն բնակչութիւն ունեցող Զուիցերիոյ մէջ, իւրաքանչիւր 10,000 հոգիի սինեմա մը կ'իյնայ:

ԿԻՊՐՈՍԷՆ ԼԻԲԱՆԱՆ

Մէկ ժամ յետոյ կ'անցնիմ «Ծաղիկներու բլուր»էն։ Երկու խոշոր, զօրանոցի ձեւով շինուած այս շէնքերը երբ երկու ամիս յետոյ կը տեսնեմ կրկին, կը յուզուիմ, կը յուզուիմ տարօրէն, լալու չափ ուժգին։ Ու կուլամ, տղու մը պէս, ինքնաշարժին մէջ, ելեկտրական լոյսերով այս շէնքերուն ի տես։ Ժամը գիշերուայ 9ն է։ Լռութիւնը հոն անապատային է։ Աշակերտութիւնը քնացած։ Հիմա երազի մը պէս կուգայ ինծի իմ հոն անցուցած չորս տարիներու գիշերօթիկ կեանքս։ Ես ալ սկիզբը չսիրեցի այս շէնքերն ու տղաքը։ Գամ մեր եմ իմ ցաւս Օշականի։ Բայց յետոյ վարժուեր եմ ամէն բանի, եռանդով, շատ անգամ հիւանդ. կապուեր եմ սրբազան գործիս ու տղոցը հետ: Կապուեր եմ այնպէս անկեղծօրէն անոնց հոգիներուն ու կեանքին՝ որ հիմա անոնցմէ բաժնուիլս շատ տխուր կուգայ ինծի և կեանքիս ամենամեծ ցաւը պիտի ըլլայ։

Անոնք ալ զիս սկիզբը չէին հասկընար, չէին սիրեր։ Բայց շուտով եղան իմ լաւ բարեկամներս: Անոնք շուտով հասկցան որ իմ գործերուս ու խօսքերուս մէջ անշահախնդրութիւնն ու անկեղծութիւնն է տիրականը։ Անոնք դարձեալ, մատղաշ հոգիներ, կրօններու, Ազգ. և Ընդհ. պատմութեանց մեծ դէմքերուն, գործերուն մասին խօսած ժամանակ, հասկցան որ օրտով, սիրով յուզուելով և ապրելով կը ներկայանամ իրենց։

Շատ անգամ, պատուհանէս կը դիտէի անոնց պարտէզներու վրայ աշխատիլը, դուրսը։ Անոնք հորեր, առուներ կը փորէին, ծառ ու ծաղիկներ կը տընկէին։ Կը լսէի իրիկուններ, ճաշէն յետոյ, անոնց հայրենի կարօտին չափ քաղցր երգերը: Կը դիտէի, սրտէս արցունք թափելով, անոնց ազնական օրերու հանդէսները, ներկայացումները, պարերը հայրենատարազ...

Ցիշեցի երբ օր մը ամբողջ դասարան մը բարբարոսներու արշաւանքին պէս յարձակեցաւ փոքրիկ տղու վրայ որը համարձակեր էր Անդրանիկ Զօրավարի գիրքն ու պատկերը պատռել անգգուշութեամբ: Տղան վերջը զգաց իր սխալը և սրտի ցաւէն 10 օր հիւանդ պառկեցաւ։

Ցիշեցի նաև երբեմն անոնց հանդէպ իմ ունեցած ուսուցչի բծախնդրութիւններս, խիստ բնաւորութիւնս, ծանր խօսքերս։ Ա՜հ. իմ փոքրիկ և մեծ սաներ և սանուհիներ, եթէ անոնց համար դուք շատ էիք դառնացած, յեցուած իմ դէմ, ես ձեզ այսօր հազար ներողութիւն կը խնդրեմ:

Կ'ուզեմ ինքնաշարժէն վար չիջնել, քաղաք չերթալ:Մնալ և ապրիլ դարձեալ անոնց հետ։ Առիկա պիտի ըլլար իմ ամենամեծ երջանկութիւնս, կ'երդնում ձեզ, հայ ուսուցիչներ։ Բայց... ո՜վ սարսափ, ո՜վ դաժան իրականութիւն։

Հոն մեզ նմանները տեղ չունին բնաւ։ Մենք հոն չեղանք լրտես, քծնող, քսու և դրամապաշտ։ Ահա մեր իրական մեղքը։ Մենք սիրեցինք ղպրոցն ու աշակերտութիւնը: Ահա մեր բուն յանցանքը։ Ու հիմա ես կը բաժնուիմ այս անմոռանալի աշակերտութենէն ինչպէս սիրակաթ մայր մը կ'անջատուի իր միակ և սիրելի որդիէն։

Արցունքներս և յուզումս հոգիս զրպանած կը հասնիմ քաղաք։

Այսօր առաջին անգամն է որ հեռաւորքէն աչքերով պտոյտ մը կը կատարեմ Կիպրոսի մայրաքաղաքին մէջ։ Նիկոսիան 5—10 տարի առաջ տեսնողը հիմա չի կրնար զայն ճանչնալ, այնքան է փոխուեր ան: Իսկ կղզին անգլիական տիրապետութենէ առջին բոլորովին անճանաչելի է. Թէպէտ տեղ տեղ դուք դեռ կը տեսնէք անոր Թրքական շրջանի բարբարոսային մնացորդները բարոյական, ֆիզիքական։ Գաֆոսի, Ֆամակուսթայի և Կիրինիոյ Գարիսպներու հին դոներէն Նիկոսիան հիմա դուրս է նետուեր և գեղեցիկ դաշտերու, փիթթած գետի երկու ափերուն վրայ բարձրացուցեր սիրուն վիլլաներ, տուներ միջա յունական ոճով։ Աղուոր է դիտելը հոս, Եւկալիպտիւսի, մայրիի, չամիի, արմաւենիի, նոճիի, սօսիի գեղամարմին և յաւերժադալար հասակները զարդանոցեղ։ Բանաստեղծական է նաեւ անոնց սատուերներուն՝ կղզիի մշտանաւ ամառնային ամիսներուն։ Ու պարտէզներ վարդի, մեխակի, շուշանի, գաղձնավարդի։ Ու մրգաստանները Թուզի, սերկեւիլի, Թութի, խնձորի, նարինջի, կիտրոնի, աղամթուղի, ձիթենիի: Ու բանջարանոցնե՜րը, վարունգի, սեխի, ձմերուկի։ Ու արտե՜րը կանանչ ու ոսկի, այգինե՜րը ազնիւ խաղողի։ Այս բոլորը քաղցր է ճաչակել, ապրիլ ու վայելել, երբ լռութիւնն է հոս համայնական, քաղաքական ապահովութիւնն է անընդմէջ և երկինքը, ծո՜վը, արե՜ւը Ասիական արձանին նման գեղեցիկ, անմահական...

Թո՛ւրք, Թուրքիստանի չորս մեծ անապատներէն դարեր առաջ դէպի Պարսկաստան, Կովկաս, Հայաստան Փոքր Ասիա, մինչև Վիեննա, մինչեւ Նեղոս և Արաբիա խուժող բարբարոս Թո՛ւրք, քու և եւրոպական որեւէ կառավարութեան մը միջև գոյութիւն ունեցող կառավարելու մեծ տրուեստին գաղտնիքը ո՞ւր պէտք է սորվինք արդեօք։

Տերունի կիպրոսցիներ կ'ըսեն, որ դեռ 1878էն առաջ Թրքական տիրապետութեան ժամանակ քաղաքին մեծ պարիսպներէն դուրս մէկը չէր կրնար հանգիստ օրով և ազատօրէն ճամբորդել։ Ճամբաներուն վրայ յեցուն էին աւազակային խումբեր։ Մարդասպանութիւն, աւանդում, ջարդ, կողոպուտ ամենօրեայ բաներ էին։

Ուրիշներ՝ Մեծն Աղեքսանդրէն մինչև այսօր սիրելով, իսկ դուն ով մարդկութեան Թոյնը, առելով տէր դարձար յայնծաւալ երկիրներու, հարուստ մըշակոյթ ունեցող ժողովուրդներու։

Պիտի մոռնա՞նք արդեօք մենք զքեզ Թուրք, դուն որ «Ապրիլ 24»ի մը հրէշաւորից հեղինակը եղար պատմութեան մէջ։ Ո՛չ Թիգլաթ Բալասար, ո՛չ սաղմանասար՝ ո՛չ ալ Շապուհ և Ցազկերտներ, Ներոններ և Աթթիլաներ չկարողացան հասնիլ քու փառքիդ ոճիրի և գազանութեան պատուանդանիդ...

Ըսէ՛ ո՞վ է չինեց սա Նիկոսիոյ, Ֆամակուսթայի, Գաֆոսի, Գէլլա—Պայէսի, Լարնագայի կոթական, Բիւզանդա—Հայկական հոյակերտ տաճարները՝ որոնց վրայէն հիմա քու միւէզիններդ պարտաբոյծ՝ ամէն իրիկուն, առտու և կէսօր կ'երգեն...

Դուն՝ բազմադար քու կեանքիդ ընթացքին կարողացա՞ր արդեօք մէկ հատիկ, մէկ հատիկ Այա Սօֆիա մը կամ Սուրբ—Նիկողոս (հիմա մզկիթի վերածուած) մը կերտել: Կարողացա՞ր դուն արուեստագէտ և արուեստասէր աշխարհէն այնքան գնահատուած Շիրազի ու Խորասանի, արաբական ու հայկական Կովկասի Ներսաթել, Նրբահիւս, աստուածօրէն ներդաշնակ գորգերը գործել։ Մարգօ—Բօլօն չէ՞, որ մեզի կ'ըսէ թէ աշխարհի ամենաթանկագին գորգերը, կարպետները հիւսողները Հայերն ու Յոյներն են եղած։ Ուրիշ արտօ պատմագիր մը չէ՞ որ կ'ընդունի թէ Վանը և ուրիշ հայկական քաղաքներ եղած են տեղն մը գործաշինութեան մեծ կեդրոններ։ Հայերը չէի՞ն, որ այդ և ուրիշ արուեստներ, արհեստներ, գիտութիւններ Ռուսաստանի և Միջերկրականի վրայով տարածեցին մինչեւ Եւրոպա, մինչև հեռաւոր Ամերիկա:

Ահա Մեծն Բրիտանիան, նորագոյն Հռովմը, որ 50 տարուան ընթացքին այս փոքրիկ կղզիին ոչ թէ ունեցածը առեր է, այլ ինքը իրմէ տուեր է անոր շատ բան, շատ բան:

(Շար.)

Ա. ԱՃԷՄԵԱՆ

Հաջը պէյ Ազմ կրկնեց իր առաջարկը, հինգշաբթիի յետաձգելու համար ժողովը։

Գ. Նիքօլա Ճանճի ձայն առնելով ըսաւ.

— Ն. Վ. Վարչապետը յայտնեց որ Նախարարական ատգնապ գոյութիւն ունի և խնդրեց ժողովի յետաձգումը. յարմար է այդ յետաձգումը։

Քանի մը երեսփոխաններ հաստատեցին, սակայն Շաքիր Նիյմէթ պէյ առարկեց։ Ասոր վրայ վարչապետը ձայն առաւ և ըսաւ.

— Մինչև ե՞րբ պիտի շարունակուի այս շատախօսութիւնը։

Շաքիր Նիյմէթ.— Վարչապետը խոստովանեցաւ Նախարարական ատգնապի գոյութիւնը։

Հաջը պէյ.— Նախարարական ատգնապ գոյութիւն չունի, կ'ըսէք։

Շաքիր Նիյմէթ պէյ տեղէն ցատկելով.

— Կը խնդրեմ, խօսքդ կշռէ եւ խօսէ, ես երբէք չեմ ստեր. պէտք է ես առնես խօսքդ.

— Դուք կը ստէք.

— Դուք կը ստէք եւ դուք ստախօս էք.

Սէլիմ Ճամպէթ պէյ խօսքը ուղղելով ժողովի Նախագահին.

Վսեմապատիւ Նախագահ, դուրս ըրէք այս մարդը։

Այս պահուն փոթորկալից վիճակ մը տիրեց սրահին մէջ, աղմուկ, իրարանցում։ Ի վերջոյ ժողովը որոշեց յետաձգել իր նիստը հինգշաբթի օրուան։

Դամասկոս

Թ.Դ.ԹԱԿԻՑ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԿԵԱՆՔ

ՆԵՐԳԱՂԹԸ ՑԵՍԱՁԳՈՒԱԾ Է ԲՆԱԿԱՐԱՆԻ ՉԳՈՅՈՒԹԵԱՆ ՊԱՏՃԱՌԱՒ

Բարեգործականի Ընդհ. դիւանէն ըստացանք հետեւեալ զեկոյցը.—

— Ինչպէս յայտարարած էինք, զանազան երկիրներէ, գլխաւորաբար Յունաստանէ եւ վերջերս ստեղծուած կերպով Սուրիայէն, ստացած ըլլալով ներգաղթի քախանձագին խնդրանքներ, ոմանք հանրագրութեան ձեւով, հանիցս փութացինք այդ պարագան յանձնել Հայաստանի կառավարութեան եւ անոր լիազօրին Քաղ. Տանվերդեանի բարեացակամ ուշադրութեան, խնդրելով անյապաղ կազմակերպել ներգաղթի վեցերորդ կարաւանը, որուն եւս ծախսերը հոգալու յօժարակամութիւն յայտնեցինք միանգամայն:

Ժողկոմխորհի նախագահ Ս. Տէր Գաբրիէլեան եւ տեղակալ Ա. Երզնկեան, որ մասնաւորապէս կը զբաղին ներգաղթի հարցով, պատասխանած են մեր դիմումներուն թէ, «ընդունելով հանդերձ յայտնուած պատճառաբանութեանց իրաւացիութիւնը եւ ներգաղթը տարունակելու անհրաժեշտութիւնը, կը ցաւին որ կառավարութիւնը առ այժմ կարող չէ գոհացում տալ մեր դժբախտ հայրենակիցներուն փափաքին, բնակարանի չգոյութեան պատճառաւ, եւ թէ բնակարանային շինութիւններու ի նպաստ արտասահմանեան բացառիկ օժանդակութիւն մը միմիայն կարող է մօտաւոր ապագայի մէջ թոյլատրել ներգաղթի տարունակութիւնը, Սուրիայէն կամ ուրիշ վայրերէ, այլապէս ներգաղթի տարունակութիւնը, գէթ այս տարի, հաւանական չէ»։

Մեր մասին, Նուպարաշէնի բնակարաններու շինութիւնը եւ մաս մը գաղթականներու տեղաւորումը փութացնելու համար, վերջին անգամ կառավարութեան տրամադրութեան տակ դրինք 11,795 անգլ. ոսկիի եւ 50,000 տոլարի կրկին գումարները, ինչպէս նաեւ շինուածներու փոխադրութեան համար երկու ինքնաշարժ մեծ կառքեր։ Բայց անտարակոյս ասիկա չի բաւեր եւ պէտք է արտասահմանի հայութիւնը դրական օժանդակութեամբ սատարէ բնակարանային շինութեան գործին որ սերտօրէն կապուած է ներգաղթին հետ, որպէս զի հազարաւոր գաղթականներ, որ ակնդէտ կը սպասեն ներգաղթի ազդանշանին, յուսաբեկումի եւ անտէրութեան չմատնուին ընդ երկար, անգործ եւ թշուառ վիճակի մէջ տառապելով։

ՀԱՅԵՐԸ ԵՒ ԱԼՊԵԱՆ ԺՈՂՈՎՈՒՐԴՆԵՐԸ

Գերման յայտնի գիտնական մը արեւելագէտ Հայր Լամբերտ Սուսմէրեր կարծիքը Հայերու եւ Ալպեան ժողովուրդներու մասին։

Ալպեան ազգաբնակչութիւն բսելով, Հայր Սուսմէրէր առաջին հերթին կը հասկընայ արմէններ — դինարեան ցեղային մեծով Բաւարիոյ, Աւստրիոյ եւ Զւիցերիոյ բնակիչները։

Ըստ Հայր Սուսմէրէրի, պատմական մատենագիրները անհերքելիօրէն կը յայտնեն թէ Բաւարական ազգասեղմը Բաւարիա ներգաղթած է Հայաստանէն, Մարդաբանական նորագոյն հետազօտութիւններն եւս կ'ապացուցանեն նոյն եզրակացութիւնը։ Այսպէս, դոկտ. Հ. Գիւնթէր, «Գերման Ժողովուրդի Ցեղագրութիւնը» իր գրքին մէջ կը գրէ թէ «Դինարեան ցեղը պէտք է ըմբռնել իբր ենթացեղ մը այսպէս կոչուած առաջաւոր ասիական ցեղին կամ առնուազն առաջաւոր ասիականի խիստ մերձաւոր ցեղի մը։ Այս ցեղը ուժեղ կերպով կը ներկայանայ հաեւ (հիթիթ) ժողովուրդի մէջ, իսկ այսօր ալ ուժգնօրէն ի յայտ կուգայ հայ ժողովուրդին մէջ։ Որոշ խորհողներ որեւէ տարբերութիւն չեն գտներ արմէնոյդներու եւ Դինարեան ցեղերու միջեւ, այլ կըմբռնեն զանոնք միացեալ ցեղ մը։ Ուրիշներ ալ կը տարբերին մարդկային այս երկու տեսակները, բայց եւ այնպէս դինարեան եւ առաջաւոր ասիական (արմենոյդ) ցեղերու մէջ կը տեսնեն երկու քոյր ցեղեր։

Ըստ Հայր Լ. Սուսմէրէրի, «հայերն ու դինարեանները, որպէս «քոյր ցեղեր», կարող են միմիանց տաս լաւ հանդուրժել»։ Ալպեան ազգաբնակչութիւնը տակաւին չսպառուած ազգային տաս մեծ ուժ ունի, քաջ է եւ ազատասէր: Ան նոյնպէս վարժ է լեռնաբնակ կեանքի, ինչպէս հայերը։

ՀԱՅԵՐՈՒ ՄԱՍՆԱԿՑՈՒԹԻՒՆԸ ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ՑՈՒՑԱՀԱՆԴԷՍԻՆ ՄԷՋ

Վերջին ութը ամսուան ընթացքին Դիթրոյիթի (Ամերիկա) հայութիւնն երկու անգամ պատեհութիւն ունեցաւ ներկայանալու օտարներուն ցուցադրելով իր անցեալի փառքերն ու սեղմայորձութիւնները։

Անցեալ Յուլիս 4ին, ծոծ Ուաշինկթընի 200ամեակի տօնակատարութեան, Հայերը մասնակցեցան երկու խումբերով, որոնցմէ մէկը ներկայացուց Վարդանանց պատերազմը, իսկ երկրորդը՝ հայ ընտանեկան կեանքը, որոնց երկուքն ալ արժանացան մեծ գովեստներու։

Յուլիս 4ի յաջողութենէն յետոյ, հայերը մասնակցեցան նաեւ Փետրուար 18ի մեծ ցուցահանդէսին, որ տեղի ունեցաւ Fայաէf ամենամեծ սրահներէն Քրնվէնշըն Հոլին մէջ։

Դիթրոյիթի Fաղաfապետ պարոն Գըրֆին անձամբ բացաւ ցուցահանդէսը։ Ցուցահանդէսին մասնակցեցան 40 ազգութիւններ։ Ասոնցմէ ամէն ազգութիւն ունէր իր տաղաւարը զարդարուած իր ազգութեան պատկանող հեստարfրական առարկաներով եւ ամէն տեսակ հնութիւններով։ Ցուցահանդէսին մասնակցեցան քուրfերն եւս։

Կարդացէք և Տարածեցէք

«ԱԶԴԱԿ»Ը

ՍԵՆԵԱԿԻ ՊԷՏՔ ԿԱՅ

Կը փնտռուի արեւոտ եւ օդասուն սենեակ մը։ Դիմել՝ «Ազդակ»ի խմբագրութեան:

ՑԱՒԱԿՑԱԿԱՆ ՀԵՌԱԳԻՐՆԵՐ ՀԱՅՐ ԱԲՐԱՀԱՄԻ ՄԱՀՈՒԱՆ ԱՌԹԻՒ

Դամասկոսի բոլոր ընկերները խոր ցաւակցութիւն կը յայտնեն իրենց վերեւ ընկերոջ Հայր Աբրահամի մահուան առթիւ, իր վօտակեր աւրիին ու պարագաներուն։ ԴԱՄԱՍԿՈՍԻ ԿՈՄԻՏԷ

Մեր ցաւակցութիւնները վերեւան ընկերոջ Հայր Աբրահամի մահուան առթիւ:

ԼԱԹԱՔԻՈՑ ԿՈՄԻՏԷ

ՓՈԽԱՆ ԾԱՂԿԵՊՍԱԿԻ

Հայր Աբրահամի մահուան առթիւ, փոխան ծաղկեպսակի կրլլան հետեւեալ նուիրատուութիւնները. Ցուղարկաւորութեան հսկող ցանձնախումբին.

Տէր Մելքոնեան Եղբարք 300Սուրիական Դահեկան. Կովկասեան ճաշարանի հայ սպաներ 500 Ս. դահեկան եւ Գ. Արամ Սվանեան 200 Ս. դահեկան:Այս վերջինը կը նուիրուի «Համազգային»ի։

Սեանալ խմբագրութենէս։

ԴԱՄԱՍԿՈՍԻ ՄԻԱՑԵԱԼ ՎԱՐԺԱՐԱՆԻՆ

Զատկական այցելութիւններէ ազատ մնալու համար, Դամասկոսի Միացեալ վարժարանին եղած են հետեւեալ նուիրատուութիւնները.

Վ. Տօնապետեան	100
Դ. Ասլեան	100
Ժ. Թէրզիպաշեան	100
Գ. Գէորոեան	100
Յակոբ Միքայէլեան	100
Գ. Խաչատուրեան	100
Sofp. Լ. Փօրուքեան	100
Սերոբ Քէօսէեան	75
Յով. Պօյաճեան	50
Գ. Մուշեան	50
Ա. Տաքէսեան	50
Ս. Թէրճիմանեան	50
Ռ.Մ.	50
Լ. Տէյիրմէնճեան	50
Տ. Ճուֆերեան	50
Ս. Ալեքսանեան	50
Յակոբ Եսայեան	50
Ս. Պօյաճեան	50
Յակոբ Գաֆուլճեան	25
Մ. Աւագեան	25
Ս. Հաճի Արթինեան	25
Եփ. Տամլամաեան	25

Երկրորդական կրթութիւնը ձրի

Ֆրանսայի երեսփոխանական ժողովը երկար վիճաբանութիւններէ յետոյ, քուէարկեր է 11 Ապրիլին օրինագիծ մը, որով երկրորդական կրթութիւնը ձրի կը հռչակուի բոլոր դասարաններուն համար, մէջն ըլլալով լիսէներու և քոլէժներու նախնական և տարրական դասընթացքները։

Այս առթիւ եղած են բուռն առարկութիւններ գիտական և տնտեսական պատճառներով։ Խնդիր է եղած թէ աշակերտները ձրի՞ պիտի ընդունուին։

Փարիզի հայ ազատ արուեստագէտ նկարիչները վերջերս նկարահան դէս մըն են կազմակերպած. ցուցահանելով իրենց լաւագոյն գործերը։

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ

ՏՕՔԹ. ՕՆՆԻԿ ԿԷՐԿԷՐԵԱՆ

Կը ծանուցանէ իր յարգոյ յաճախորդներուն եւ բարեկամներուն որ՝ իր դարմանատունը փոխադրած է, իր հիմնական բնակարանէն 50 քայլ դէպի վեր Դամասկոսի պողոտայի թրամվայի գծին վրայ թիւ 124 իր կարաժին ծիօղ դիմացը, հայազգի երեսփոխան Մեծր Ապտալլա Իսհագի տան առաջին յարկաբաժինը։

ՄԵՐ ՆՈՐ ԹԵՐԹՕՆԸ

Շուտով կը վերջանայ մեր թերթօնը, «Արինայի Մարքիզուհին» որմէ անմիջապէս յետոյ պիտի սկսինք հրատարակել իր տարողութեամբ ու ծաւալով աննախընթաց գործի մը թարգմանութիւնը։ Մեր նոր թերթօնը իր մէջ կը խտացնէ ընդհ. պատերազմի այնքան առեղծուածային ու բարդ երեւոյթներուն մէկ խիստ յատկանշական դրուագը՝ լրտեսութիւնը, իր բոլոր մութ ու մանուածապատ ցանցերով։ Այդ բոլորին զուգրնթաց սիրային խոր ու հոգեբանական դէպքերու շղթայ մը, որ եզակօրէն հետաքրքիր կը դարձնէ այս գործը։ Մանրամասնութիւնները՝ առանձին։

ԻՎԱՆ ԹՈՒՐԿԷՆԷՖ

ՌՈՒՏԻՆ

Թարգմ. Վ. ԽԱԺԱԿ

— Անհամբերութիւն չեմ տեսներ այլ կան գիտական բացատրութիւններ գործածելու... Թող որ...

— Մի՛ ընդմիջէք ուրեմն, միջամտեց Տարիա Միքայելովնա։

— Քը՛ս, քը՛ս, քը՛ս, ըրաւ ինքնիրեն փանտալէվսքի, և իր ամբողջ էութիւնը հրճուանքէ ճառագայթեց։

— Բացատրութեան այս եզրը կ'արտայայտէ իմ մտածումս, շարունակեց Ռուտին։ Կը հասկնամ, ուրեմն ինչու չգործածել զայն... Դուք ոչինչի չէ՞ք հաւատար... ինչո՞ւ չէք մխտեր ուրեմն նաև եղելութիւնները։

— Ինչպէ՞ս, ինչո՞ւ։ Դուք լաւ գիտէք ասիկա... բայց անոնք ճանչցուած են, ոչ ոք չանգիտանար թէ ինչ են եղելութիւնները... զանոնք կը դատեն ըստ փորձառութեան... անձնական զգայութիւն։

— Զգայութիւնը չի՞ կրնար ձեզ խաբել ուրեմն... կը զգաք... կը տեսնէք որ արեւը կը դառնայ երկրի շուրջ... և կամ թերևս համաձայն չէ՞ք Կոպերնիկոսի հետ։ Երբեք չէ՞ք հաւատար անոր։

Բոլորը կրկին ժպտեցան եւ ուշադրութեամբ դիտեցին Ռուտինը։ «Խելացի է այս մարդը», մտածեց անոնցմէ իւրաքանչիւրը։

— Դուք միայն կը կատակէք, ըսաւ Փիկասօֆ։ Թերևս ասիկա ծայրայեղօրէն ինքնատիպ ըլլայ՝ բայց ոչ մէկ աղերս չունի հարցին հետ։

— Դժբաղդաբար շատ քիչ ինքնատպութիւն միայն կայ խօսքերուս մէջ, վերսկսաւ Ռուտին։ Այս ամէնը շատ լաւ ճանչցուած եւ բազում անգամներ մաղուած է... այդ չէ սակայն կարեւորը։

— Եւ ի՛նչ է կարեւորը, հարցուց Փիկասօֆ գրեթէ լըրբութեամբ։

Երբ վիճաբանէր, կը սկսէր ծաղրել իր ախոյեանը, յետոյ կը դառնար բիրտ, երեսը կը կախէր ու կը լռէր։

— Ահա թէ ինչն է կարեւորը, ըսաւ Ռուտին։

— Կը խոստովանիմ թէ կը ցաւիմ որ զարգացած մարդիկ առջևս վար զարնեն...

— Դրութիւննե՞րը, (systèmes) ընդմիջեց Փիկասօֆ։

— Դրութիւնները... եթէ կ'ուզէք... ինչո՞ւ այս բառը ձեզ այնքան կը սարսափեցնէ։ Ամէն դրութիւն կը հիմնուի հիմնական օրէնքներու ճանաչողութեան վրայ, կեանքի սկզբունքներուն վրայ...

— Բայց կարելի չէ ճանչնալ զանոնք... կարելի չէ երեւան հանել... խորհեցէ՛ք։

— Ներողութիւն... ընդունինք պահ մը թէ անոնք հասկնալի և ընդունելի չեն բոլորէն և մարդը սխալական է... Այսուհանդերձ դուք ինծի հետ համաձայն պիտի ըլլաք այն իրողութեան մասին, թէ նեմառնն է գտած այդ նախնական օրէնքներուն մէկ մասը... հանճար մըն էր անշուշտ անիկա... բայց հանճարներու գիւտերը մեծ կ'ըլլան, որովհետեւ սոյգ կերպով անոնք կը դառնան մարդկութեան մտաւոր ժառանգութիւնը... անե՛լ ընդհանուր օրէնքներու որոնումին, մեկնելով մասնակի դէպքերէ և մարդկային գիտութեան ու մեր մշակոյթին մէկ օրէնքէն...

— Եթէ հասնի՛ք տառը, ընդմիջեց Փիկասօֆ գթոտ ձայնով մը։ Ամէն բանէ առաջ ես գործնական մարդ մըն եմ որ ոչինչ չուզեր կորսնցնել և կորսուիլ այդ բնազանցական նրբութիւններու մէջ։

— Թող ըլլայ։ Ատիկայ կախում ունի ձեր նախասիրութենէն։ Բայց նկատեցէք որ միմիայն գործնական կալուածին մէջ մնալու այդ կամքը ինքնին դրութեան սեռ մըն է, տեսութիւն մը...

— Մշակոյթը, կ'ըսէք դուք, պոռաց Փիկասով, կ'ուզէք զիս զարմացնել այդ ուսուցիկ խօսքերով։ Խօսեցէք ինծի անկէ, այդ այնքան գովուած մշակոյթէն։ Սանթիմ մը անգամ չեմ տար ձեր բոլոր մշակոյթներուն։

— Ինչպէ՛ս գէշ կը վիճիք, Սիմիօ՛նիչ, դիտեց Տարիա Միքայիլովնա, ներքնապէս գոհ և ուրախ իր նոր բարեկամին հանդարտութենէն ու պայծառամտութենէն. «կարգին մարդ մըն է» ըսաւ ինքնիրեն, ուշադրութեամբ դիտելով Ռուտինը։ «Պիտի աշխատիմ զինքը պահել քովս»։ Այս վերջին բառերը անիկա մտածեց ռուսերէն։

— Ես պիտի չպաշտպանեմ մշակոյթը, շարունակեց Ռուտին, կարճ լռութենէ մը յետոյ։ Անիկա պէտք չունի իմ օգնութեանս... Չէք սիրեր զայն... անձնական ճաշակի հարց... և ասիկա մեզ շատ հեռուները պիտի տանէր։ Թոյլ տուէք որ յիշեմ այս հին առածը. «Արամա՛զդ, կը բարկանաս... կը ճանչնաս ուրեմն ինքզինքդ անիրաւութեանդ մէջ»... Ու ես կ'ուզէի ըսելու, որ բոլոր այս օրէնքներուն, ընդհանուր նկատողութեանց և ուրիշ սկզբունքներու քննադատութիւնը ցաւալի է խորապէս։ Որովհետեւ մարդիկ, մխտելով զանոնք, կ'աշխատին կործանել մարդկային գիտութիւնը, հմտութիւնները և միանգամայն մեր բոլոր մըտաւոր հարստութիւնները ու առով իսկ՝ հաւատքը մեր մէջ, մեր ուժը... Արդ, այդ հաւատքը անհրաժեշտ է մարդուն ... և չորիք մըն է հաւատալ մտածումին ու չապաւինիլ անոր։ Սկեպտիկութիւնը միշտ զանազանուած է ակարութենէ և խապանութենէ...

— Ասոնք խօսքե՛ր են միայն, մրմռաց Փիկասօֆ։

— Թերեւս։ Բայց թոյլ տուէք ինծի դիտել ալ ձեզի, թէ այդ բացագանչութիւնով մենք կը խուսափինք ըսելէ ամենակարեւոր և լական բանը, քան այս պարապ խօսքերը։

(11)

(Շար.)

ՀԵՌԱԳԻՐՆԵՐ

ՍՈՎԻԵԹ ԱՌԵՒՏՐ. ՊԱՏՈՒԻՐԱԿՈՒԹԻՒՆԸ ԿԸ ԼՔԷ ԼՈՆՏՈՆԸ

ԽԶՈՒՄ ՄՈՍԿՈՒՅԻ ԵՒ ԼՈՆՏՈՆԻ ՄԻՋԵՒ

Լոնտոն 21 Ապրիլ.— Կը տեղեկացնեն թէ Լոնտոնի Սովիէթ առեւտր. պատուիրակութիւնը հրահանգ ստացած է «խորհրդակցութեան համար Մոսկուա վերադառնալու»:

Լոնտոն 21 ապրիլ.— Լոնտոնի ռուս առեւտր. պատուիրակութիւնը կը տեղեկացնէ թէ պատուիրակութեան պետը Պ. Օզէրսքի եւ իր երկու օգնականները երկուշաբթի օր Մոսկուա պիտի մեկնին սովիէթ արտաքին գործոց գոմիսէրին հետ խորհրդակցելու համար:

Անգլօ-ռուս առեւտր. համաձայնութեան պայմանաժամը վերջ գտած էր անցեալ երկուշաբթի:

Ռուսական ապրանքներու 80 առ հարիւրին վրայ դրուած ներածումի արգելքը որ հրատարակուած է Մոսկուայի վճիռին հետեւանքով գործադրութեան մէջ պիտի մտնէ յառաջիկայ չորեքշաբթի:

Աշխատաւորականներու մէկ բողոքը

Լոնտոն 21 ապրիլ.— Աշխատաւորական կուսակցութեան եւ «Թրէյտ Եունիըն»ներու հաւաքական մէկ ժողովին մէջ որոշուեցաւ բողոքել ռուսական ներածումներու արգելքին դէմ, որ Քէլլօկի դաշնագրի ոգիին բռնաբարումն է, եւ նկատի ունենալով անգլօ ռուսական յարաբերութեանց շահերը, կոչ ընել Մոսքուայի որպէսզի ազատ ձգէ անգլիահպատակները։

Էմպարկոյի հետեւանքները

Մոսկուա 21 ապրիլ.— Հոս կը գուշակուի թէ ռուսական ապրանքներու 80 առ հարիւրին վրայ Անգլիոյ դրած ներածումի արգելքի արդիւնքը լուրջ հետեւանքներ պիտի ունենայ։ Կը պնդեն թէ սովիէթները ուրիշ երկիրներու հանդէպ իրենց ստանձնած պարտաւորութիւնները կրնան կատարել միայն Մեծն Բրիտանիոյ հետ առեւտր. նպաստաւոր հաշուեկշիռի եկամուտներուն շնորհիւ:

Արտաքսուած Անգլիացի ճարտարագէտները կը հեռանան Ռուսիայէն

Մոսկուա 21 Ապրիլ.— Մոնք Հաուզ. Նորդուոլ, Քըշնի եւ Կրէկօրի երէկ ժամը 8.45ին, միջազգային ճեպընթացով դէպի Անգլիա մեկնեցան։

Նորտ Ուոլի կը հետեւէր ռուսուհի իր տիկինը Անգլիական դեսպանատան պաշտօնէութիւնը մինչեւ կայարան գացած էր, իրենց ողջերթ մաղթելու։

Չինական երկաթուղիներու թալլուն կազմածները եւ Ռուսիոյ պատասխանը

Մոսկուա 21 ապրիլ.— Իբրեւ պատասխան Մանչուքօ կառավարութեան կողմէ չինական արեւել. երկաթուղիներու թալլուն նիւթերը վերադարձնելու պահանջին, Թարլինի սովիէթական ընդհ. հիւպատոսը նամակով մը դիտել կուտայ թէ ոչ միայն անոնք կը պատկանին Ռուսիոյ այլ, անկէ զատ չինական վարչութիւնը, գործածած ըլլալով այն կազմածները դեռ պարտական է սովիէթներուն:

Նամակը կ'աւելցնէ թէ, այս խնդրոյն վերաբերեալ բոլոր հարցերը պէտք է լուծուին կնքուած համաձայնութեանց համեմատ եւ յոյս կը յայտնէ թէ առ պագային Մանչուքօ պիտի հրաժարի երկաթուղեայ բնականոն գործունէութիւնը խանգարելէ։

Զօր. Փլասթիրաս Հռոդոս կ'ապաստանի

ՅՈՒՆԱՍՏԱՆ ՉԻԿՐՆԱՐ ԱՆՈՐ ՅԱՆՁՆՈՒՄԸ ՊԱՀԱՆՋԵԼ

Աթէնք 24 Ապրիլ.— Փաթմուէն եկող իտալական «Աթամբալիա» նաւով Հռոտոս ժամանեց Յունաստանի նախկին տիքտաթէօր Զօր. Փլասթիրաս։

Աթէնք.— Զօր. Փլասթիրասի Հռոդոս ապաստանիլը պաշտօնապէս ստուգուած է:

Մասնաւոր համաձայնութիւն մը գոյութիւն չունենալով Իտալիոյ եւ Յունաստանի միջեւ, այս վերջինը չի կրնար պահանջել նախկին զօրավարի յանձնումը։ Սակայն կառավարութիւնը հաւաստիացում պիտի պահանջէ Իտալիայէն թէ զօր. Փլասթիրաս, իտալ. հողի վրայ, չպիտի կրնայ դաւել Յունաստանի օրինաւոր վարչաձեւին դէմ։

Տոլարի տատանումը

Ռուզվէլթ Խորհրդարանին կ'առաջարկէ

ա.- Զափաւոր քանակով թղթադրամ հրապարակ հանել, բ.- Ջնջել Տոլարի ոսկի արժէքը

Նիւ Եորք 21 ապրիլ.— Ոսկիի արտահանումի արգելքը անմիջական ազդեցութիւն ունեցաւ Ուոլ Սթրիթի մէջ երբ յանկարծ սեղանաւորներու վրայ խուժեցին զետեղումներ կատարել ուզող մարդիկ:

Կը հաստատեն թէ համաձայնութիւն գոյացած է նախագահին եւ Վաշինկթընի խորհրդարանին միջեւ, պատրաստելու համար այն օրէնսդրութիւնը որ նախագահին պիտի տայ նոր դրամ արտահանելու եւ տոլարի ոսկի արժէքը ջնջելու իրաւասութիւն:

Տոլարը պաշտպանելու համար

Վաշինկթըն 21 Ապրիլ.— Գանձային Վարչութիւնը հրապարակեց Նախագահ Ռուզվէլթի ոսկիի արտահանումը արգիլող հրամանագիրը։ Հրամանագիրը կ'արգիլէ նաեւ ոսկի պահել օրարններու հաշուոյն։

Քարտուղարութիւնը կրնայ արտօնել միայն վերարտածումի համար ներածուող ոսկիներու արտածումը:

Տոլարի սիքթաթէօրը

Վաշինկթըն 21 Ապրիլ.— Տրամադրուած է օրէնսդրութիւնը, որ նախագահին իրաւասութիւններ կ'ուտայ իբրեւ «Տոլարի Տիքթաթէօր»։ Համաձայն այս որոշումագիրին, նախագահը արտօնուած է մինչեւ 3,000 միլիոն տոլարի արտադրութեան նախագահը արտօնուած է մինչեւ 3,000 միլիոն տոլարի արժէքով մանրուք նոր դրամ հրապարակ հանել։

Ազդեցութիւնը արտասահմանի

Սեղանաւորներուն վրայ

Լոնտոն 21 Ապրիլ.— Ամերիկայի կողմէ ոսկի չափանիշի լքումը օրուայ ամենամեծ դէպքը կը նկատուի։ Լուրը, գիշեր ուշ ատեն հասած ըլլալով, հրապարակի վրայ դեռ կարելի ազդեցութիւնը չունեցաւ։

Մ. Նահանգներու որոշումը մասնաւորապէս կը մեծնայ սեղանաւորական հաստատութեանց, որոնք ցարդ կը յուսային թէ Ամերիկա համարձակութիւն չպիտի ունենայ քանդել իր դրամը։ Ընդհ. կը դատապարտեն այս որոշումը որ, իբրեւ քաղաքական գործունէութիւն նպատակ ունի տագնապը սաստկացնելու, ճիշդ այն պահուն երբ կը յուսացուէր որ շըւեւ աշխարհը քաօսի մէջ նետելու, ճիշդ այն պահուն երբ կը յուսացուէր որ շըւեւ նորհիւ համաշխարհային տնտես. խորհրդաժողովին, կայունութիւնը կրնար վերահաստատուիլ։

Դիտել կը տրուի թէ ամերիկ. Անգլիայէ բոլորովին տարբեր պայմաններու մէջ է որ կը լքէ ոսկի չափանիշը. 1913ին Անգլիա այդ բանը ըրած էր իր ոսկի պահեստը եւ օտար վարկը ամբողջովին գործածելէ յետոյ միայն։

ՏԵՂԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

ՏԱՐԱԿԱՐԾՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ ՎԵՐՋ ԿԸ ԳՏՆԵՆ ԳԵՐ. ՄՈՒՊԱՐԱՔԻ ԵՒ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹԵԱՆ ՄԻՋԵՒ

Գիտենք թէ տարին ուր, Յարութեան տօնին առթիւ, Ս. Մարոնի եկեղեցւոյ արարողութեանց ներկայ գտնուող Բարձր Գոմիսէրի եւ Հանրապետութեան Նախագահի ներկայացուցիչները, մեկնած էին եկեղեցիէն առանց շնորհաւորելու Գերապատիւ Մուպարաքը:

Պէյրութի Մարոնի հասարակութիւնը իրեն դէմ ուղղուած անարգանք մը կը նկատէր այս պարագան եւ Գեր. Մուպարաքի մօտ գումարուած Մարոնիներու ստւարագոյնի մէկ ժողովը յանձնախումբ մը կ'ընտրէր Պատրիարքին բողոքելու համար եղած անարգանքը:

Յանձնախումբը շաբաթ օր Պքէրքէ երթալով յայտնած է իր բողոքը Ամէն. Պատրիարքին նախ Ս. Մարոնի եկեղեցւոյ միջադէպին եւ երկրորդ Բարձր Գոմիսէրի կողմէ ի պատիւ Պելճիքական թագաւորի եւ թագուհիին տրուած հացկերոյթին Գեր. Մուպարաքի չհրաւիրուելուն համար: Պատրիարքը յայտնած է որ ինք տեղեկութիւն չունի այդ բաներէն, բայց պիտի աշխատի կարգադրութիւն մը ընելու:

Այժմ կը տեղեկանանք որ արդէն համաձայնութիւն գոյանալու վրայ է։ Անցեալ օր, Կիրակի, եկեղեցական արարողութեանց աւարտումէն վերջ, Բ. Գոմիսէրի Լիբանանի պատուիրակ Պր. Օպուառ այցելած է Գեր. Մուպարաքը: Իսկ Բարձր Գոմիսէրութեան կողմէ պաշտօնապէս պիտի գրուի Պէյրութի Եպիսկոպոսին որ, Զատկի օրը իր ներկայացուցիչին առանց շնորհաւորելու մեկնումը դիտումի մը արդիւնք չէ։ Հաւանաբար Սաաս այս հիման վրայ վերջացնելու կ'աշխատի տարակարծութիւնը Պէյրութի Մարոնի եպիսկոպոսին եւ տեղական եւ նոյնանուն կալ տէրութեանց միջեւ:

ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹԵԱՆ ՆԱԽԱԳԱՀԻ ԸՆԴՈՒՆԵԼՈՒԹԻՒՆԸ ՊՔԷՐՔԷԻ ՄԷՋ

Հանրապետութեան Նախագահ Պ. Շարլ Տէպպաս Պքէրքէ երթալով այցելած էր Ն. Ն. Մարոնի պատրիարքը:

Կը տեղեկանանք թէ Ն. Երանութիւնը յաւագոյն ընդունելութիւն մը ցոյց տուած է Հանրապետութեան Նախագահին:

Իր արքեպիսկոպոսներէն ու եպիսկոպոսներէն շրջապատուած պատրիարքը մեծ սրահին մէջ ընդունած է Պր. Շարլ Տէպպասը:

Առաջնորդներու հետ շնորհաւորութիւններ փոխանակելէ յետոյ, պ. Տէպպաս ու պատրիարքը քաշուեցան Ն. Երանութեան առանձնական յարկաբաժինը։

Ջերմ եւ սրտագին դրոշմ կրող այս տեսակցութիւնը տեւեց 1 ժամէ աւելի:

Պ. Նախագահի մեկնումին, Ն. Երանութիւնը ուղեկցեցաւ իրեն մինչեւ վերնագաւիթը եւ եպիսկոպոսները զինք առաջնորդեցին մինչեւ պալատի դուռը։

ՅԱՐՈՒԹԻՒՆ ԱՌԱՄ

Անցեալները Հալէպի թերթերը գրած էին որ Մէսուհ Հազգր անուն ուսուցիչ մը գայլերու կեր դարձած է անապատի մէջ։ Կը յայտնէին նաեւ որ Մէսուհ Հազգր սիրահարուած էր եւ մելամաղձոտ վիճակ մը ունէր։

Քանի մը օր առաջ սակայն, ուսուցիչը կը տեսնուի Հալէպի մէջ ողջ առողջ վիճակի մէջ։

ՀԱՅԵՐ ԿԸ ՅԱՐՁԱԿԻՆ...

«Էլ Նիտա»ի շաբաթ օրուան թիւին մէջ կը կարդանք.—

Տէրունի բնակիչներէն Լօրիս Պեօարք Սրբուր անուն մարդ մը, ատենէ մը ի վեր հաստատուած էր Պէյրութի Նէճմ թաղին մէջ։ Այս կինը, հայ կառապան մը, Յակոբ Իսհակեան անուն, կը կանչէ նորոգելու համար իր կօշիկը։ Համաձայնութիւն կը գոյանայ 15 Ս. ղահեկանի։ Սակայն կօշիկը նորոգուելէն վերջ, կինը առարկելով որ լաւ չէ եղած նորոգութիւնը, չ'ուզեր վճարել 15 Ս. ղահեկան։

Յակոբ տաք կ'ադայչէ, սակայն կինը նկատի չ'առներ։ Ան որ վրայ անիրաւուած հայ արհեստաւորը կը բարկանայ եւ կը յարձակի Լօրիսի վրայ. դանակով կը վիրաւորէ զայն, խորունկ վէրք մը բանալով Լօրիսի կրծքին վրայ:

Յակոբ կը ձերբակալուի եւ բանտ կ'առաջնորդուի։

***

Ուրիշ հայ մը, Տիգրան Թօփճեան Սէմիհ Նիֆավի անուն վարիչի մը ինքնաշարժ նստելով կ'երթայ Գարանթինա թաղը։ Հոն հասնելէ վերջ, փոխադրութեան վարձքը չի վճարեր եւ կը քաշքշուի. վարիչը վար կ'իջնայ ինքնաշարժէն եւ կ'ուզէ իր պահանջը. Տիգրան սակայն, դանակը կը քաշէ եւ կը յարձակի վարիչին վրայ։ Այս վերջինը վախէն կը փախչի։

Տիգրան կը ձերբակալուի։ Նազար անուն հայ մը եւ անոր կինը եւս կը դիմեն ոստիկանութեան եւ կը բողոքեն Տիգրանի մասին, որ իրենց կեանքին սպառնացած էր:

ԱՐԻՒՆԱԼԻ ԿՌԻՒՆԵՐ ՀԱՒՐԱՆԻ ՄԷՋ

100 հոգի մեռեալ եւ վիրաւոր

Հաւրանի Շէմսին եւ Ալթա գիւղերու բնակիչներուն միջեւ տարակարծութիւններ եւ հին թշնամութիւններ գոյութիւն ունէին: Քանի մը օր առաջ այդ թշնամութիւնները կը նորոգուին եւ կ'սկսին կռիւները երկու գիւղերու միջեւ։

Չորեքշաբթի գիշեր, կռիւը սաստկացաւ ընդարձակ ծաւալ եւ երկու գիւղերու բնակիչները ամբողջութեամբ իրաւ դաշտ։

Մօտ հազար հոգի, զինուած պատերազմական զէնքերով, ատրճանակներով եւ դանակներով կռիւի կը մասնակցէին։ 200 հոգի մօտաւորապէս ինկած են կռուադաշտին վրայ մեռեալ եւ վիրաւոր։

Ժանտարմայի կարեւոր ուժեր ղրկուած են կռիւին վայրը եւ որոնք հազիւ կրցած են պահել կարգը եւ բազմաթիւ ձերբակալութիւններ ըրած են:

Գինովի մը հերոսութիւնները...

Շաբաթ գիշեր, Վաթի Ալու Ճէմիլ թաղամասին մէջ, ուղղափառ բացոտական մը, իր ձեռքի մէ կիներու նետած անվայել խօսքերով, ուղղակի խուճապ եւ իրարանցում առաջ բերաւ բնակչութեան մէջ։ Ժամը 11էն մինչեւ 1, հրեայ կիներ ու մանուկներ բազմաձայն աղաղակներով անվերջ կը ճչային եւ ընդհանուր խառնաշփոթութեան մէջ, մոռցնելով առաջի դէպքը, տեղի կ'ունենային նոր կռիւներ ու ընդհարումներ։ Երկու ժամ վերջը միայն ոստիկանութիւնը միջամտեց եւ խաղաղութիւնը վերահաստատելով բանտ առաջնորդեց գինովը, որ դեռ անվերջ կը կրկնէր իր «հին երգն կեռը» մինչեւ նոյն ատեն ուրախ, որ կրցած էր այդքան աղմուկ առաջացնել։

ՊԵԼՃ ՎԵՀԱՊԵՏՆԵՐՈՒ ԲՆԱԿՈՒԹԻՒՆԸ

(պ. աշտօնական հաղորդագրութիւն)

Ն. Ն. Վ. Վ. պելճ թագաւորն ու թագուհին, իբրեւ պարզ զբօսաշրջիկներ, Լիբանանի եւ Սուրիոյ մէջ ութը օր մնալէ յետոյ, 20 Ապրիլ Հինգշաբթի օր ժամը 14ու կէսին, հրաժեշտ առնելով Մայրիներու ապարանքէն, մեկնեցան Քայֆա, ուրկէ, Գաճիրէի եւ Աղեքսանդրիոյ ճամբով պիտի վերադառնան Պելճիքա։

Իրենց մեկնումին նախընթաց ճաշկերոյթի ներկայ էր նաեւ Ն. Երանութիւն Մարոնի Պատրիարքը։

Վեհապետներուն ողջերը մայրերին՝ բնակութեան ընթացքին իրենց ներկայացուած անձնաւորութիւնները: Մարոնի Սփահիներու երկու վաշտեր զինուոր. պատիւներ ըրին իրենց:

Վեհապետներու բնակութեան յայտագիրը գործադրուեցաւ հետեւեալ կերպով.

Չորեքշաբթի. Պէյրութ ժամանում.

Հինգշաբթի եւ Ուրբաթ. այցելութիւններ Լիբանանի մէջ.

Շաբաթ. կէսօրէ առաջ, այցելութիւն Պաալպէքի. կէսօրէ յետոյ. այցելութիւն Դամասկոսի.

Զատկի Կիրակին. Վեհապետները ներկայ եղան Սրբ. Անտոնիոս եկեղեցւոյ պատարագին եւ կէսօրէ վերջ պտըտեցան Կուպայի մէջ։

Զատկի երկուշաբթին. Վեհապետները ժամը 9ը 20 անցած Դամասկոսէն մեկնելով՝ այցելեցին Մալլուլան, ճաշելու համար կանգ առին Հոմսի մէջ այցելեցին Համան եւ, մայրամուտին, Հալէպ հասան:

Ամսոյս 18ին, երեքշաբթի օր, Ն. Վ. ք. սեմութիւնը այցելեցին Հալէպը եւ ժամը 21ը կէսին մասնաւոր կառախումբով մեկնեցան Թէլ-Քալաք, ուր հասան Չորեքշաբթի առաւօտեան ժամը 7ուկէսին։

ՔԻԼԻՍԻ ՄԷՋ ՊԷՅՐՈՒԹՑԻ ՏԻԿԻՆ ՄԸ ԿԸ ՄՈՐԹՈՒԻ

Քիլիս հրատարակուող «Քիլիս» թերթին մէջ կը կարդանք հետեւեալը.—

Քանի մը օր առաջ քաղաքս ժամանեց Էմինէ Հանըմ անուն կին մը, որ բնիկ Քիլիսցի է, սակայն քանի մը տարիէ ի վեր ամուսնացած է Պէյրութցիի մը հետ: Հոս գտնուող իր կալուածները ծախեց 2200 ոսկիի եւ կը պատրաստուէր Պէյրութ մեկնելու: Սակայն, այն առաւօտ որ պիտի մեկնէր Էմինէ Հանըմ, մեռած գտնուեցաւ իր սենեակին մէջ. դանակի հարուածներով ճեղքուած էր անոր փորը, աչքերը փորուած էին եւ անդամները կտրատուած:

Հասկցուեցաւ որ անծանօթներ սպաննած են զայն դրամին համար եւ անպատմելի տանջանքներու ենթարկած զայն:

Համայնավարները Զահլէի մէջ նոր թռուցիկներ կը ցրուին

«Էլ Նիտա»ի Զահլէի թղթակիցը կը տեղեկացնէ որ, Զահլէի մէջ համայնավարական կարեւոր յանձնախումբ մը գոյութիւն ունի, որը ամէն առթիւ զգալի կը դարձնէ իր ներկայութիւնը, խառնակչական ամէն տեսակ ձեռնարկներու դիմելով։

Վերջերս նորէն թռուցիկներ ցրուած են քաղաքին մէջ. կառավարիչը խիստ հրահանգներ տուած է գտնելու համար հեղինակները։ Ըստ «Էլ Նիտա»ի թղթակցին հայեր են հեղինակները այդ թռուցիկներուն:

ՍԻՐՈՅ ԵՐԵՍԷՆ

ԱՐՈՒԵՍՏԱԳԻՏՈՒՀԻ ՄԸ ԱՆՁՆԱՍՊԱՆՈՒԹԻՒՆ ԿԸ ՓՈՐՁԷ

Պէյրութ գտնուող օտար արուեստագիտուհի մը՝ Մարի Պօթուանի, հինգ ամիսէ ի վեր կ'աշխատէր Քազինօ Տրանսէզի մէջ եւ իր նմաններուն պէս տարին քանի մը անգամ սիրահարներ կը փոխէր. Վերջերս սիրահարուած էր Ֆրանսացի երիտասարդի մը:

Ֆրանսացին, գործի բերումով, բաժնուեցաւ մեկնիլ իր հայրենիքը։ Մարի մնաց Պէյրութ, սակայն չափազանց յուզուեցաւ եւ յուսահատեցաւ։ Բաժանման ցաւին չի կրցաւ հանդուրժել եւ որոշեց վերջ տալ իր կեանքին։ Ուրբաք երեկոյ, Մարի Պօթուանէն, ծովեզերք կ'երթայ Զէյթունիէ թաղ եւ ինքզինքը կը նետէ ծով։ Պահ մըն հետ գտնուողները օգնութեան փութացին, սակայն աղջիկը կիսամեռ վիճակ մը ունէր։

Մարին տարուեցաւ ոստիկանատուն եւ անկէ ալ հիւանդանոց։

ԽԱՂԸ ՈՂԲԵՐԳՈՒԹԵԱՆ ԿԸ ՓՈԽՈՒԻ

Սաֆի գիւղին մէջ, կարգ մը երիտասարդներ Ֆութպոլ կը խաղային։ Ուրիշներ երկար զուներ կը նետէին։ Տարակարծութիւն մը ուեղծուեցաւ այս վերջիններուն մէջ: Ֆիլիք Ֆարահ անուն երիտասարդ մը բարկացած վիճակի մէջ ձեռքի զուռնը նետեց էսաս Մանսուր անուն երիտասարդի գլխին, որ անմիջապէս մեռաւ:

Այս կերպով խաղը վերածուեցաւ ողբերգութեան։

Գիւղացիներ կը յարձակին գայմագամի մը վրայ

Աքքարի ենթակայ Հալպէ գաւառի գայմագամը Լաթիֆ պէյ Թապպարա, երբ կ'ուզէր գիւղին մէջ նոր ճամբայ մը բանալ, գիւղացիներ նեղուեցան եւ յարձակեցան անոր վրայ, զայն նախատելով եւ ծեծելով։ Գիւղացիներէն մէկը նոյն իսկ փայտով մը կ'սկսի զարնել գայմագամին: Կառավարութիւնը հետազօտով կը տեղեկանայ խուժումի եղելութեան եւ անմիջապէս ձերբակալման հրամաններ կու տայ:

ՆՈՒԻՐԱՏՈՒՈՒԹԻՒՆ

Փօրրիկն Աւետիս Էլմաճեանի մահուան առթիւ, Պր. Հայկ Գրիգորեան փոխան ծաղկեպսակի 150 Ս. ղահեկան կը նուիրէ Մամըլթէյնի բուժարանին։

Ստացայ խմբագրութենէս։

ՊԱՇԱՐԱՆ ՊԷՅՐՈՒԹԻ

24 ԱՊՐԻԼ 1933

		Ս. Դ.
Եգիպտ.	քլիբարով.	453.50
Անգլիկն.	»	142
Տօլար	»	114
Ֆրանկան	»	59.50
Պանք Օթթոման		138
Իտալական Լիր 100		655
Յունական Տրախմի 100		73
Անգլ. ոսկի		615
Ֆրանս.	»	490
Օսման.	»	551.50
Արծաթ մէճիտ		21
Գրեքի Ֆօնս. Ա. Ֆր.	622	
» » Բ. »	330	
» » Գ. »	312	

Սէֆէրեան եղբարք Րիւ Ֆօշ Թէլէֆօն՝ 5-19

---

432 ԱՐԻՒՆԱԼԻ ՄԱՐԹԻՔԶՈՒՀԻՆ

Ես իմ վշտիս և յարգանքիս պահանջած սրբազան պարտաւորութիւնները պիտի կատարեմ տիկին Մօնդոյի, իր թանկագին մարմնոյն քով պիտի հսկեմ, մինչև որ անոր և քու ինչ ըլլալուդ մասին լաւ որոշում մը ընեմ։ Այս դրան սեմէն ներս չպիտի կոխես, կարգիլեմ քեզ այս բանը, մահը և պատկառանքը նոյնպէս կ'արգիլեն որ ներս չմտնես ալ, գիս ըստ բաւականին կը ճանչնաս, գիտնալու համար թէ ի՛նչ զօրաւոր կամք ունիմ, չեմ վախնար քեզմէ, կը լսե՞ս։ Դիս չես կրնար մոլեթել այս բարի և սկար զաւակին նման՝ որ իր պարանոցը երկարեց զոհուելու համար։ Եւ ասկէ զատ, ինձ կ'երևի թէ բաւական մեծ բան է ազատորդիի մը համար.... կին մը սպաննե՞լ։ Ո՛հ, պարոն, անարգ և վատ բան մըն է այդ։

— Դիս կ'ընկճես Քրիստին, հեգնութեամբ կը մռքաոխս և սիրտս կը խորտակես։ Ես ալ չպիտի զիջանիմ բնաւ, ես ալ իմ երկաթէ կամքս պիտի ունենամ, և դու կամ ի՛մս պիտի ըլլաս, կամ երկուքնիս միասնեղ պիտի մեռնինք։

Այս խօսքերը ըսելով՝ մարքիզը սենեակէն դուրս ելաւ, և իր խուցը մտաւ։ Քրիստին բանալիին իր փականքին մէջ դառնալը լսեց։

— Դիս հոս կ'արգիլէ, մրմռաց նա արհամարհոտ մըպիտով մը։ Խեղճ մարդ, կը կարծէ թէ գիս պիտի նուաճէ այսպէս։

Այս պղնձեայ հոգի կրող կինը գիակի մը քով այսպէս առանձին մնալու գաղափարէն չխռովեցաւ բնաւ։ Հասարակ պարտաւորութիւնները առանց թափանցելու կը սահէին իր վրայէն, և ամէն բանի կ'իշխէր ան։ Որև է արգելք չէր կրող գինքը խոտորել իր նշանակած գիծէն։

— Ուստի առանց խորշումի և առանց սոսկումի գի-

ԱՐԻՒՆԱԼԻ ՄԱՐԹԻՔԶՈՒՀԻՆ 429

— Ինծի հե՛տ, ե՛ս, Քրիստին Օրթէզ, ե՛ս քեզի հետ փախչիմ, ես՛, կնոջ մը մարդասպանին ընկե՛րը ըլլամ։ Մոռցա՞ր ուրեմն թէ ո՞վ եմ ես, մոռցա՞ր իմ սովկալի անցեալս, և կը կարծես թէ քեզմէ՝ որ չեմ սիրեր, ամօթ և նախատինք կը գիջանի՞մ ընդունելու, մինչդեռ սիրտս խորտակեցի անպատուութենէ փախչելու համար:

— Ան ըսած էր ինծի թէ չես սիրեր զիս, յարեց Ամէտէ կսկծեցուցիչ ձայնով մը։

— Ո՛չ, չեմ սիրեր քեզ, կ'ատեմ և կ'արհամարհեմ քեզ, եթէ Ֆլավիի հայրը չըլլայիր՝ ես իմ ձեռքովս քեզ դահիճին կը յանձնէի, որովհետև քեզ պատժելու համար ի՛նչ տանջանք ալ տամ՝ քիչ է։ Եւ սակայն երկու տես որ Ֆլավին, իմ այնքա՜ն սիրած Ֆլավիս կը մտածեմ, ինքը որ այնչա՛փ մաքուր, այնչա՛փ անմեղ է, արատը անոր վրայ ալ պիտի իյնայ, և այս բանը պէտք չէ որ ըլլայ, փախի՛ր, չուտ փախիր, ես ամէն ինչ վրաս կ'առնեմ։

— Բայց այդ տոմսա՞կը։

— Վրաս կ'առնեմ, ըսի քեզ։

Եւ պատռելով՝ կտոր կտոր կլլեց զայն։

— Հիմա հանգստացա՞ր, կուզե՞ս մեկնիլ, կորսնցնելու ժամանակ չունիս։

— Եւ դո՞ւն։

— Ֆլավիի մտածէ։

— Չեմ բաժնուիր քեզմէ։

— Ֆլավիի մտածէ, պէտք է Ֆլավին ազատել։ Հեռացիր, մեկնէ՛։

— Քրիստին, կը մնկնիմ՝ եթէ խոստանաս որ դաս գտնես զիս, աղջիկս բերես և անոր հետ իմ քով ապրիս։ Առանձին ի՞նչ պիտի ընեմ աշխարհի մէջ, մինթէ աւելի աղէկ չէ՞ հոս մեռնիլ։

108

Ի ՆՊԱՍՏ ԱՂԷՏԵԱԼՆԵՐՈՒՆ
ՀԱՆԳԱՆԱԿՈՒԹԻՒՆԸ

Դամասկոսի օգնութեան խմբի հանգանակութեան Բ. ցանկը.

	Ս. Դ.
Զարուհի Թովմասեան	50
Տիգրան Գոլըպճեան	100
Հաճի Յար. Մարտիկեան	10
Յովհ. Քիւրքճեան	50
Գրիգոր Շիրոնեան	50
Ilias Tarazi	100
Արտաշէս Ալէքսանեան	20
Յովհաննէս Կիւրիւնլեան	25
Կարապետ Պալասանեան	25
Սարգիս Քօզեան	20
Սեդրակ Սարըեան	25
Աբրահամ Գանձապետեան	15
Մկրտիչ Մարսուպեան	4
Բենեամին Ալադեան	50
Թագուհի Այլընեան	100
Մկրտիչ Մօրուքեան	100
Կարապետ Գարաճեան	75
Սարգիս Պզտիկեան	25
Մազալտ Գազանճեան	50
Մուրատ Կարապետեան	40
Գրիգոր Աւետիսեան	25
Թագւոր Գալայճեան	10
Յակոբ Պօղոսալեան	50
Մաքրուհի Սերոբեան	25
Յովհ. Թէլլիեան	50
Մկրտիչ Գազանճեան	15
Յարութիւն Փօլատեան	25
Պետրոս Տէյիրմէնճեան	50
Յակոբ Գօզաճեան	25
Պօղոս Պասմաճեան	50
Գէորգ Քէօմիւրճեան	50
Մկրտիչ Թաշճեան	50
Կարապետ Նորիկեան	25
Ներսէս Առաքէլեան	10
Յովսէփ Թիւֆէնքճեան	25
Եղիա Երէսէյեան	25
Սեպուհ Օհանեան	25
Սահիտն Գարաօղլեան	35
Միհրան Օհանեան	15
Գէորգ Էքմէքճեան	25
Վահան Մէպէճեան	30
Ազատ Քէչէճեան	25
Գէորգ Ճիւվէլէքեան	25
Արամ Այվազեան	25
Ո.Ջ.	10
Միհրան Թասլեան	25
Ռուբէն Գույումճեան	50
Յարութիւն Փայըգեբեան	25
Յովհաննէս Աբրահամեան (Սալգիս Աբրահամեանի յիշատակին թոռնիւ)	
Ընդհ. Գումար	7991

ԿԱԹՆԱՏՈՒՆ «ԳԱՐՈՒՆ»

ՐՈՒ ՃՕՐՃ ՊԻԿՕ - ՀԱՎՈՒԶ ՍԱԱԹԻ 215

Կաթի, կարագի, մածունի, հաւկիթի, եւ զրեմի մեծ Կաթնատուն

Կաթնատուն «Գարուն»ի ծախած ապրանքները կը գերազանցեն իրապարակի բոլոր նմաններր ընտիր ձեռք բերած փորձառութիւններու եւ յատուկ մասնագիտութեան. «Գարուն» Կաթնատունը իր բոլոր մթերքներուն ատարատութեան պատասխանատուութիւնը կստանձնէ հանրութեան առջեւ: «Գարուն»ի գործատան մէջ խիստ կը հետապնդուի մաքրութիւն, բոլոր ամաններր կը հականեխուին եւ կը լուացուին օճառով, դեղով եւ եռացած ջուրով։

«Գարուն»ի ծառայողներր կանոնաւոր պահանջուած ժամերուն կը հայթայթեն կաթնամթերքները յաճախորդներուն:

«Գարուն»ի մթերքներուն գիները ամենէն մատչելիներն են.

Կաթ օխան 10 դ. կարագ մեծ բաքէթ 200 կրմ. 18 դ.
Հաւկիթ օրուայ 12 հտ. 20 » » փոքր » 100 » 9
Մածուն պնակ 350 կր. 4 » մածուն օխան 12 »
Զրեմ ճիւկին 12 դ.

Կը խնդրուի յատուկ ուշադրութիւն դարձնել մեր մարքային:
Ցանախեցէք մէկ անգամ եւ գոհ պիտի մնաք:

ՏՕՔԹ. ԳԷՈՐԳ ԿԷՐԿԷՐԵԱՆ

Վկայեալ Lauréat նախկին Interne եւ այժմ մնայուն ՄԱՍՆԱԳԷՏ բժիշկ Ֆրանսական հիւանդանոցի ԱՉՔԻ, ՔԹԻ, ԿՈԿՈՐԴԻ, ԱԿԱՆՋԻ և ԳԼԽՈՅ հիւանդութիւններու բաժնին:

Հիւանդ կ'ընդունի կէսօրէ վերջ ժամը 3—6

իր գլինիքին մէջ rue de Damas, No. 15

Հիւանդներր ուզպակի հիւանդանոց կ'ընդունուին իր կողմէ տրուած մուտքի ռաբորով:

Աղքատ հիւանդներու ձրի դարմանում, ամէն օր կէսօրէ առաջ ժամը 10—12, հիւանդանոցի դարմանատան մէջ։

ԳԱԲՐԻԷԼ Թ. ԹԷՐՋԵԱՆ
(ԵԼԵՔՏՐԱԿԱՆ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ)

Հիմնուած 1921 ին Պոլիս-Բերա

Խիստ դիւրամատչելի պայմաններով կը կատարենք ամէն կարգի ելեկտրական լոյսի գետեղումներ (Intsallation), ինչպէս նաեւ մօթօր եւ զիլներ:

Վաճառատունս կ'ստանձնէ նաեւ բոլոր ելեկտրագործիքներու նորոգութիւններ: Մասնաւոր սպասարկութիւն բնակարաններու ելեկտրա-նորոգման: Վաճառատուն Philips եւ Lux ելեկտ. լամբերու եւ ամէն տեսակ ելեկտրական պիտոյքներու:

Վճարման դիւրութիւններ.

Հասցէ — Վ. Ուզունեանի գրատան կից Պուրճ. B. P. 491

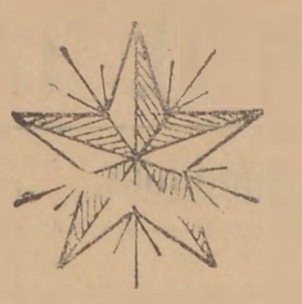

ԸՆՏԱՆԻՔԻ ԱՍՏՂԸ
(L'ETOILE du FOYER)

Առեւտրական և երկրագործական ժողովրդային վարկի համատաւութիւն Անանուն ընկերութիւն.— դրամագլուխ՝ 3,000,000 ֆրնք. որ կրնայ 3.000,000,000 ֆրնք.ի բարձրացուիլ վարչական խորհուրդի պարզ որոշումովը։

Կեդրոնատեղի.— 137 Boulevard Sebastopol - Paris

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԳՈՐԾԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆ Արեւելեան պետութեանց

Սավօյ Օթէլի շէնք, Պուրճ, Պէյրութ

ՕԳՆԷ ԴՈՒՆ ՔԵԶԻ
եւ
ԱՍՏՂԸ ՔԵԶԻ ՊԻՏԻ ՕԳՆԷ

ԵԼԵՒՄՏԱԿԱՆ ՃԻՒՂ

ԱԽԱՆԴԻ ՊԱՅՄԱՆԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ՕԺԻՏ

Երաշխաւորեալ տոկոս $5^{1}/_{2}$ %։ Ասկէ զատ մասնակցութիւն ընկերութեան շահերուն։

ԿԱԼՈՒԱԾԱԿԱՆ ՃԻՒՂ

ՎԱՐԿԵՐՈՒ ԲԱՑՈՒՄ

Կալուածի վրայ փոխատուութիւնք՝ վճարելի 10—15—20 տարիէն. որոշուած պայմանաժամէն առաջ ուզողը կրնայ վճարել:

ԸՆՏԱՆԻՔԻՆ ԱՍՏՂԸ ընկերութիւնը ներկայիս 75,000է աւելի անդամ ունի։ մինչև 1 Ապրիլ 1931 Ընտանիքին Աստղը 135 միլիոն փոխ տուած է, գրաւով 50 միլիոնէ աւելի արժէք ունեցող անշարժ կալուածներու վրայ։

Ամէն բղբակցութիւն ուղղել՝ B, P. 821, Beyrouth

ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ԿՐՊԻՃԵԱՆ ԵՒ ՈՐԴԻ
ՊՂԻՆՁԷ ՆՈՐ ՀՐՇԷՋՆԵՐ ԼԻՊՆԱՆ ՄԱՐՔԱՅՈՎ
Երաշխաւորուած 20 տարուան համար

ՐՈՒ ԳԱՐԻՒՍԻԷՆ ԹԻՒ 43

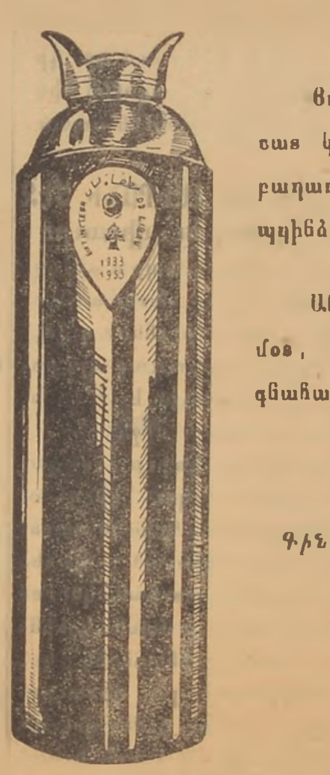

Յովհաննէս Կրպիճեան եւ Որդի Գործարանին մէջ կը շինուին՝ տաս կատարելագործեալ յօրինուածքով եւ ամենաազդեցիկ քիմիական բաղադրութիւններով գործող եւ 20 քիլոկրամ ճնշումի դիմացող պղինձէ հրշէջներ, ԼԻՊՆԱՆ մարքայով։

Անոնք արձանագրուած ըլլալով Քաղաքապետութեան Տնօրէնութեան մօտ, նաեւ արժանացած են Ֆրանսական թէքնիք յանձնախումբի գնահատման։

Գիները չափազանց դիւրամատչելի
եւ
Արդիւնքը երկվայրկեանական է։

ԽՕՔԹ. Տ. Գ. ԼՈՒՍԱՐԱՐԵԱՆ
ՎԿԱՅԵԱԼ ՓԱՐԻԶԻ ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑՆԵՐԷՆ

8 ՓՈՂՈՑ ՆԷՃԻՊ—ՀԱՅԵՐ, ՀԱՒՈՒԶ ՍԱԱԹԻ

Երկար տարիներու ընթացքին Փարիզի մէջ իր ուսումը կատարելագործելէ եւ հիւանդանոցներու մէջ մեծ հմտութեան եւ երկար փորձառութիւններ սանձելէ վերջ, վերադարձած է Պէյրութ եւ հաստատած իր սեփական դարմանատունը Նէճիպ-Հայեաս փողոց թիւ 8։

Գիտական ամենավերջին միջոցներով եւ ելեկտրաբուժութեամբ (Diatermo-therapie) ներքին եւ ի մասնաւորի կանանց վեներական, Ֆրանկախտ, նոր եւ հին ջերմախքութիւն, փորսքիկ, ստամոքսի, միզամանի եւ անկարողութեան հիւանդութիւններ ու ցաւեր։ Նմանապէս կը դարմանէ արեան եւ ընդհ. ցաւերու, ռոմաթիզմ (Rhumatisam) մորթային հիւանդութիւններ, մանիշակագոյն ճառագայթներով (Rayon ultra-violet)։ Մասնաւոր ելեկտրականութեամբ (Electro-coagulation) կատարեալ դարմանում կոկորդ, amygdaleի Hemoroideի:

Ընդ. ժամեր 8—12 եւ 2—8։ Կիրակի եւ տօնական օրեր մինչեւ կէսօր։

Գեղարուեստական, ամենաճաշակաւոր նկար ունենալու համար պէտք է դիմել ՖՕԹՕ ՀՐԱՉ, Մաարաս փողոց.

Մահճակա՞լի պէտք ունիս, եթէ ճաշակի տէր ես

Անպայման պէտք է գնես Ֆինլանտական Ekvall վաճառանիշով տակուն զսպանակով, ծալլուող, Birch trec տախտակէ շինուած եւ օրուան նորոյթը եղող մահճակալ մը։

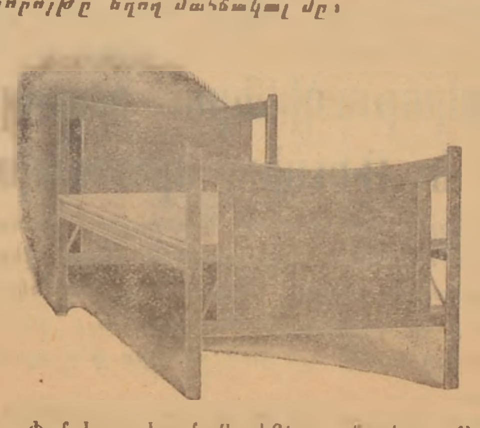

Գին՝ 8 եւ 8-50 Ս. Ո.

վճարման դիւրութիւններ

Զոյգ մահճակալներ, վերջին ձայր չքեղ, extra-strong զսպանակով, ընկոյզէ լաւագոյն մահճակալէ մը աւելի չքեղ՝ Գին՝ 1650 ս. դ. վճարումի նոյն դիւրութիւններով։

Փոքրերու եւ մանուկներու համար ճերմակ, գեղեցիկ մահճակալներ, քերեւ սպիտակ գոյնով, 8—850 ս. դ. վճարումի նոյն պայմաններով։

* * *

Մոս օրէն կ'ստացուին նաեւ տաս ներկայացուցիչ, սակուն, բերեւ եւ ծալլուող Ekwall վաճառանիշով, առն մէջ, նստարանի, ստեղծի, պանդոկներու, օդափոխութեան համար գործածելի եւ դիւրամատչելի աթոռներ Գին 135 եւ 150 ս. դ. մէկ հատը. Ekwall վաճառանիշով աթոռ մը կրնայ դիմանալ առնուազն 25 տարի։

ԴԵՂՕՐԱՅՔԻ ՃԻՒՂ

Hidro-milkuderm: Ոտքերուդ եւ թեւերուդ տակը կը քրտնի՞ն, Ցեխին Օրերով, Պարոն, եւ հոտէն կը դժգոհի՞ս, գնէ՛. Hidro-milkudermը ողջառել քրտնէն քիչ մը եւ գործածէ գալի, տաքաջ մը եւ, քրտինքը համեմատաբար դադրած է ու անախորժ հոտը ջնջուած անհետացած պիտի ըլլայ։

Pommade Desitin&Poudre: Ամէն տուն պէտք է ունենայ միայ Desitin երեսի boutons այտուցքի, մորթի հիւանդութեանց լաւագոյն եւ ազդեցիկ բուժումը զոր կրնաք ունենալ։

Coricide parfait: Ոտքիդ կոշտերն (նասըր) կը տառապի՞ս, գործածէ Coricide parfait եւ կոշտերը արմատախիլ ըլլալ միակ եւ լաւագոյն դեղն է։

Dr. THILO & Co. Մարտինն ծանօթ է աշխէն ամէնուն, գործածեցէք նոյն վաճառանիշով կրող Chlorure d'Etyleր, serum glucoseը, Emetineը Huile camphré եւ ամէն տեսակ Injectionներ. որոնք լաւագոյն կերպով պատրաստուած են եւ ունին երկար տարիներու համբաւ մը ու ծանօթ են ամբողջ աշխարհին։

Աւելի տեղեկութեանց, գնումի եւ այլ մանրամասնութեանց համար դիմել՝

Սուրիոյ եւ Լիբանանի Ընդհ. Գործակալ ԵՐՈՒԱՆԴ ՔԷՇԻՇԵԱՆԻ Պապ—Իտրիս 123 Rue des Postes, «l'Orient»ի կից B. P. 810 Beyrouth

Տոկուն շինուած, Վայելուչ տեսք
Հնչուն եւ բնական ձայն
Ահա յատկանիշներ՝

ՈՐՈՆՑՄՈՎ ԿԸ ՋԱՏՈՐՈՇՈՒԻՆ

ԱՓՕԼԼՕ ՖՕՆՕՆԵՐԸ

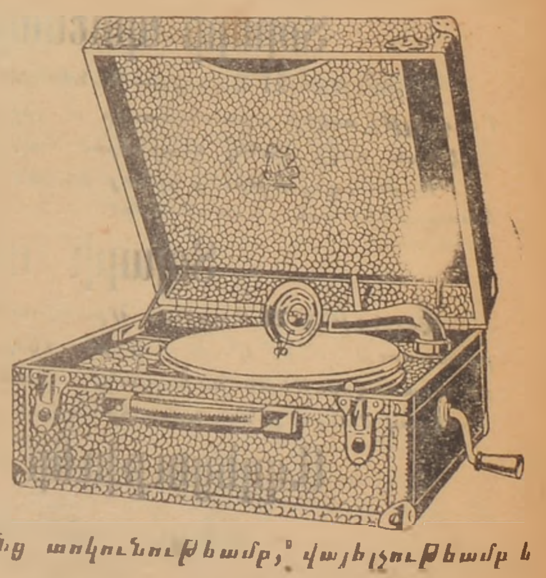

Հրապարակի վրայ գտնուող բոլոր մարքաներու հետ կը մրցին Ափօլլօ ֆօնօները։ Մանաւանդ վերջին նոր մօտէլները, որոնք հասած են արդէն, անգերազանցելի են իրենց տոկունութեամբ, վայելչութեամբ և մատչելի գիներով։

APOLLO GRAMOPHONE Co. Ltd
(of London)

ԱՓՕԼԼՕ ՖՕՆՕՆԵՐՈՒ ԹԱԳԱՒՈՐԸ !!!

Կատարեալ համոզում գոյացնելու համար անգամ մը այցելեցէք
MAISON APOLLO, Rue de la Poste, BEYROUTH

Փորձական եւ ընտիր ամէն ձեւի, անվրէպելի որակ եւ առաւելութիւններ դիւրամատչելի գին, վճարումի դիւրութիւն։

Ընդհ. ներկայացուցիչ՝ Սուրիոյ, Պաղեստինի, Անդրյորդանանի, Միջագետքի եւ Կիպրոսի.—
ՔՈՒՐԳԷՆ ՍԻՆԱՆԵԱՆ

KOURKEN SINANIAN, Boite Postale 642, BEYROUTH (Syrie)

— Պարոն, գիս պիտի խնդրեցնես, մինչ պատուոյդ չե՞ս մտածեր, աղջկանդ պատիւը խորհէ՛, որ քու պատիւդ ըսել է քու պատիւէդ իսկ աւելի։ Պիտի ամբաստանեն քեզ, անկարելի է որ չամբաստանեն, գուցէ պիտի դատապարտեն... անշուշտ պիտի դատապարտեն ... Նայէ՛ քու չորս կողմդ, գիտէ այս սուրբ նահատակը, մինչ անոր արիւնովը ներկուած չե՞ս։ Սոսկում կը պատճառես ինծի, մեկնէ՛, չե՞ս զգար այս բանը և կը համարձակիս ըսել որ գամ գտնեմ քեզ։ Ո՛հ, փախի՛ր, փախի՛ր, հեռացի՛ր ասկից, խոյս տուր տանջանքէն, ընդհանուր նողկանքէն և աղջկանդ անէծքէն։ Դուն խօսք չե՞ս հասկնար։

— Քեզ կը գիտեմ, Քրիստին, կը գիտեմ այս կինը որ քեզի համար մեռաւ, քեզի համար որ գիս կը վըռնտես, և ամէն ինչ կը մոռնամ։

— Ինծի՛ համար, ինծի՛ համար մեռաւ։

— Հապա որո՞ւ համար մեռաւ, մինչ դուն չե՞ս իմ ամէն ըրածներուս առաջին պատճառը։ Սա ալ իմ կողմէս կ'ըսեմ քեզ, դուն խօսք չե՞ս հասկնար։ Ի՞նչ պիտի ընեմ ազատութիւնս առանց քեզի։ Մինչ դուն, Բաբիզի մէջ, վիշտերու և հրճուանքի այդ գիշերը չպատասխանեցի՞ր թէ եթէ ազատ ըլլայի՝ պիտի ընդունէիր զիս։ Ահա ազատ եմ, Քրիստի՛ն։

— Ո՛հ, սպանութեամբ մը ազա՛տ։

— Անձնասպանութեամբ մը ազատ, ինչպէս արդէն ըսի քեզ։

— Ո՛հ, որչա՜փ դժբաղդ եմ, ես պատճառ եղայ... Ո՛չ, այս անօրէնութեան պատճառը ես չե՛մ, որովհետև մի քանի անգամներ կրկնած էի թէ չեմ սիրեր քեզ, որովհետև քեզմէ ամէն յոյս կտրելու աշխատեցայ։ Ո՛հ, դուն կը կարդաս սրտիս մէջ, խեղճ Պէատրիս, դուն չես ընդունիր այս հայհոյութիւնը, այս ստախօսութիւնը։

Ո՛հ, քու մահուանդ պատճառը ես չեմ։ Կը փափաքէի իմ կեանքովս քուկինդ գնել վերստին։

— Քրիստի՛ն, Քրիստի՛ն, կը կարծե՞ս թէ իմ սիրոյս նման սէր մը իր նպատակին հասնելու համար արգելքներէ խորշի։ Կը կարծե՞ս թէ քու արտասուքներդ սիրուս չարժեն։ Կը կարծե՞ս թէ այն մարդը որուն կիրքը այսպիսի տեսարանի մը առջև կը խօսի տակաւին, կանգ առնէ քու մերժումներէդ։ Ո՛չ, այսօրուընէ սկսեալ դու իմս ես, այսօրուընէ սկսեալ դատն և անքակտելի կապ մը մեզ կը միացնէ, ուր որ ալ ըլլաս՝ ես ալ հոն պիտի ըլլամ, ինչ որ ընես՝ ես ալ նոյնը պիտի ընեմ։ Եթէ ինծ հետևիլ մերժես՝ պիտի մնամ, նոյն իսկ եթէ դահիճները գան գիս այս դղեակէս բռնի վերցնեն, և մէկզմէկէ չպիտի բաժնուինք մինչեւ իսկ կախաղանին վրայ, որովհետև՝ եթէ մարդոց անիրաւութիւնը գիս հոն առաջնորդէ, դու ալ ինծի հետ պիտի ըլլաս։ Մեր երկուքին ալ ոտքերը ներկող այս արեան վրայ կ'երդնում այս բանը։

Քրիստին այն բացառիկ կազմութիւններէն մին էր, որոնք վտանգի դէմ բոլորովին պատրաստ կը գտնուին, և սպառնալիքներէ աւելի ոյժ կառնեն։ Աչքերը չխոնարհեցուց բնաւ, ոչ յուզում և ոչ երկիւղ ցուցուց, իր բոլոր հասակովը կանգնեցաւ, և իր չարժումներուն ծայրագոյն վեհութիւն մը տալով պատասխանեց։

— Աստուած կը լսէ և կը դատէ մեզ, պարոն, ան գիտէ իմ անմեղութիւնս։ Եթէ իր կամքն է որ իյնամ՝ պիտի իյնամ, բայց եթէ իր ձեռքը գիս պաշտպանէ՝ քու գրպարտութիւններդ և ստախօսութիւններդ իմ գլխուս մազերէն թելի մ'իսկ չեն կրնար։ Ալ հոս բան մը չունիս ընելիք, քաշուէ՛, և քեզի մնացած քիչ մը ժամանակէն օգուտ քաղէ՛ որպէս զի անհետացնես այս ամբաստանիչ նշանները և վերջնական որոշում մը ընես։